

GRONINGEN

AFDELINGSORGAAN
NEDERLANDSE
GENEALOGISCHE
VERENIGING
AFDELING GRONINGEN
2015 JAARGANG 22

<http://groningen.ngv.nl>

GroninGEN

wordt uitgegeven door de **NGV (Nederlandse Genealogische Vereniging)** afdeling Groningen en verschijnt drie keer per jaar.

Abonnementen

GroninGEN wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV-afdeling Groningen.

Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren via een bijkomend of gezinslidmaatschap van de afd. Groningen à € 10,00 per jaar, aan te vragen bij de landelijke ledenadministratie NGV, Postbus 26, 1380 AA te Weesp.

Andere belangstellenden kunnen een los abonnement nemen door overmaking van € 10,00 op rekening NL38 INGB 0005 563062 t.n.v. van NGV-afdeling Groningen te Ten Boer, onder vermelding van 'Abonnement GroninGEN'.

Oude nummers

Losse nummers 2011 t/m 2015 kosten € 4,00 en volledige jaargangen € 10,00, inclusief porto.

Losse nummers eerdere jaren kosten € 1,00 per stuk en € 2,00 per jaargang, exclusief porto. Te bestellen door overmaking op genoemde bankrekening, o.v.v. de gewenste nummers of jaargang(en).

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen krijgen een auteursexemplaar.

Meerdere exemplaren te verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

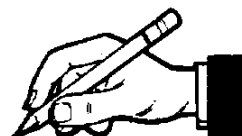
Voor **spelregels, verantwoordelijkheden en advertentiemogelijkheden**: zie onze website.

Website afdeling Groningen:

<http://groningen.ngv.nl>

Voorwoord

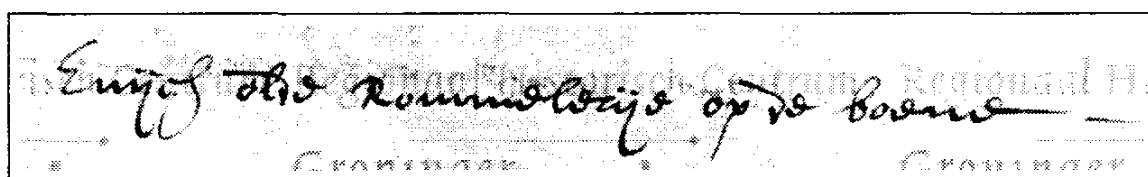
Johan Waterborg, redactielid

Toen u dit nummer van GroninGEN uit de brievenbus haalde kon u dat met enig geluk doen bij een vrolijk lentezonnetje en een prettige temperatuur. Momenteel mag het kalenderteknisch dan voorjaar zijn, tijdens het schrijven van dit voorwoord heb ik niets dan storm, regen en hagel gezien. Laat die lente nu maar eens komen. Naast lekker weer en een paar vrije dagen hoort daar ook het fenomeen voorjaars schoonmaak bij. Daar moest ik even aan denken bij het doornemen van inventarissen van boedels uit het archief van de Groninger weeskamer uit de periode 1620 - 1811 (toegang 1462, inventarisnummers 35 t/m 145).

Dat doornemen kon ik gewoon thuis doen, aangezien dit deel van het weeskamerarchief tot de gestaag groeiende hoeveelheid archiefstukken behoort die door de Groninger Archieven ingescand en op internet gezet wordt. Als Groninger genealogen mogen we zo af en toe best even stilstaan bij de comfortabele positie waarin wij ons bevinden. AlleGroningers is een indrukwekkende database die nog dagelijks verbeterd en verder aangevuld wordt met aan de gegevens gekoppelde hoge-resolutiescans. Verder staat het gehele stadsarchief tot 1594 online; wat een weelde! Zeker voor wie niet in het Noorden des lands woont is het nu nog aangenamer om Groninger voorouders te hebben dan het natuurlijk sowieso al was.

Wie wel eens oude boedelinventarissen uit bijvoorbeeld de 17^e eeuw heeft gelezen weet dat haast elk voorwerp genoteerd werd. In de welvarender huishoudens zijn vaak luxe goederen, zoals goud- en zilverwerk, boeken en schilderijen, te vinden. Maar ook de inventarissen van de allerrijkste stadjes eindigen regelmatig met een frase die ik telkens weer vermakelijk vind. Zoals deze (inv.nr. 35, fol. 61): *'Enijch olde Rommelerije op de boene'*.

Met een beetje verbeelding zien we de ambtenaar-in-functie, na alles in huis geïnventariseerd te hebben, tussen stof en spinrag op zolder ('beun' is oud Nederlands en hedendaags Gronings voor 'zolder') rondkruipen op zoek naar iets vermeldenswaardigs. Maar al te vaak trof hij louter rommel aan waar eigenlijk geen waarde aan toe te kennen viel. Op menig 21^e eeuwse zolder zou het hem waarschijnlijk niet veel beter vergaan.

Genoeg over de voorjaars schoonmaak en rommelige zolders. Gelukkig is uitweiden over een onderwerp naar keuze een prettig voorrecht van de voorwoord-schrijver.

Rest mij nog u veel plezier te wensen met dit nummer van GroninGEN.

En met de lente natuurlijk, al dan niet met voorjaars schoonmaak!

Genealogisch voorstellen

Johan Waterborg, redacteur

Mijn naam is **E.A. (Adri) Veerman** (aeveerman@home.nl), geboren in Zwolle, maar opgegroeid in Haren en Groningen.

Nu ik gepensioneerd ben heb ik eindelijk de tijd om mij te verdiepen in het verleden, en dan vooral de kant van mijn moeder, die al was overleden voor ik naar de lagere school ging. De kant van mijn vader heeft mijn oudste (half)broer al gedaan.

Voor mijn moeders kant ben ik geïnteresseerd in de familienaam *Van der Graaf*, van oorsprong afkomstig uit Rotterdam. Maar ook komt o.a. de naam *Medendorp*, Jan Arents van 25-1-1795 te Winschoten voor.

Daarnaast wil ik mij bezig houden met de Groninger familienaam *Kraai*, zijnde de familienaam van mijn partner. Het betreft hier Jurrien Kraai van 21 mei 1913, en ook de familienaam van zijn echtgenote: *Manoetoe*, Elze, geb. Batavia op 14-3-1918. Wat betreft de laatste naam, hiervoor moet ik zoeken in Indische archieven.

Ik ben ook bezig het GensDataPro-programma goed te leren kennen en neem alle tijd om de dingen uit te zoeken, maar loop nog tegen een aantal problemen aan. Wie is in staat mij (en anderen) hierin verder wegwijs te maken?

T.z.t. zal ik proberen mijn onderzoeken te publiceren.

Afdelingsprogramma

De twee bijeenkomsten in deze periode vinden plaats in de **Groninger Archieven, Cascadeplein 4 te Groningen**, in het verlengde van het Hoofdstation tussen het Emmaviaduct en het Hoornsediëp; vijf minuten lopen vanaf bus- en NS-station. Toegang is gratis. Aanvang 20 uur.

Agenda

- 30 april Lezing door **Monique Brinks**, voormalig directeur van Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen, over de totstandkoming van de laatste boeken in de reeks rond *Het Scholtenhuis* in de Tweede Wereldoorlog, getiteld **Vlucht** (deel 3a) en **Berechting** (deel 3b).
Vlucht beschrijft hoe 123 mensen op 15 april 1945 vanuit het Scholtenhuis naar Schiermonnikoog vluchtten. Zij hoopten van daaruit Duitsland te bereiken. Na zes bizarre weken werden zij gearresteerd. Hoe het met hen afliep – onderwerp van deel 3b *Berechting* – komt uiteraard ook aan bod.
- 20 mei Lezing door Redmer Alma over ***De grafzerken in de kerk van Farmsum***.
- 10 okt. Om alvast te noteren: **Dag van de Groninger Geschiedenis**. Thema: ***Droom en Daad***. Aanvang 11 uur.

Naamslijsten XXXIX

Willem G. Doornbos, Groningen

XXXIX

Volmacht door de karspellieden en inwoners van Winschooten, 1681 ¹

Deze volmacht werd gegeven aan predikant Petrus Mees, Otto Frericks, Jan Hillebrants en Jan Nannens voor het trekken van een pand inzake het graven in Noordbroeksterdiep.
(ondertekend door)

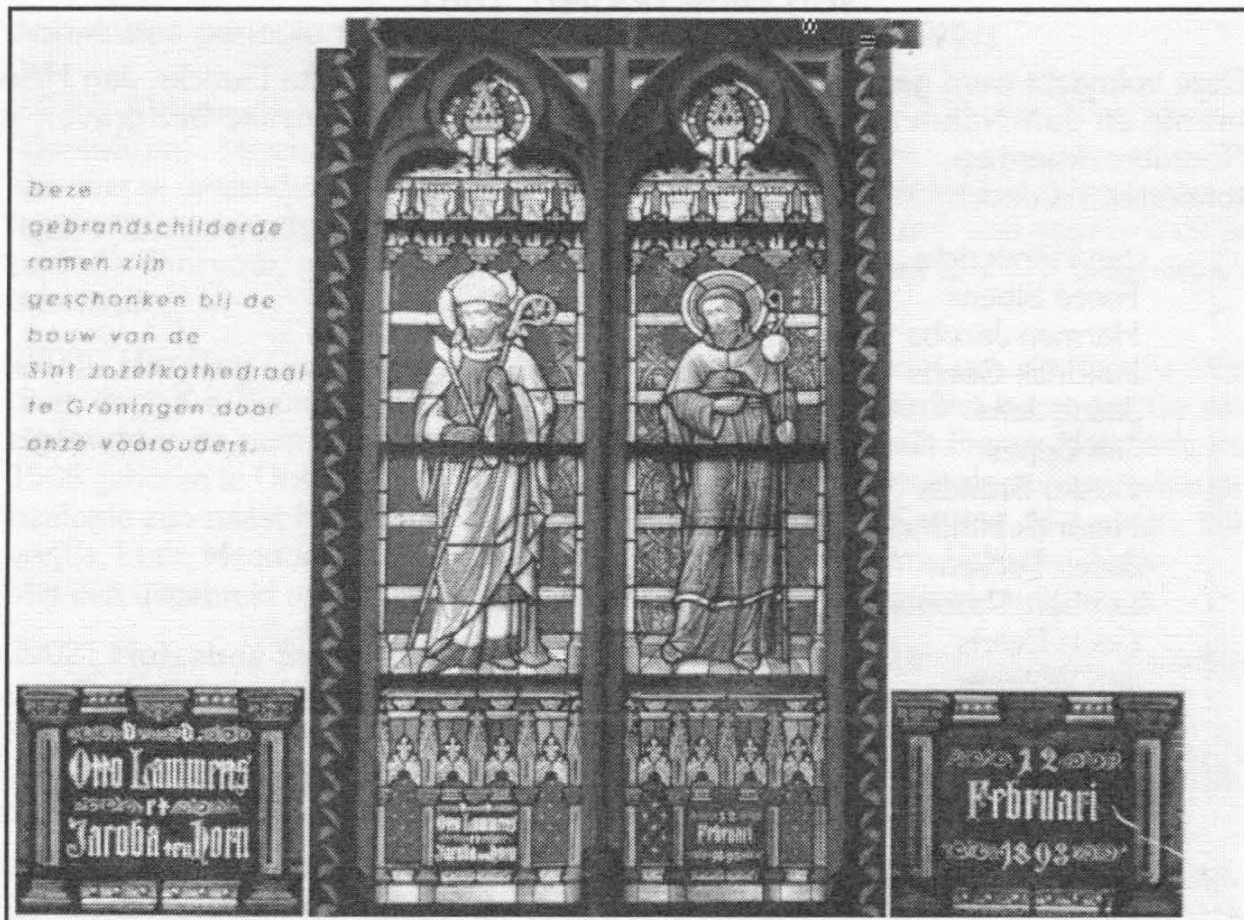
Jan Hendericks
Focco Sibens
Harmen Jacobs
Hindrick Geerts
Jacob Jans
Jan Eppes
Gocko Brondts
Hindrick Hindricks
Jacob Fockens
Lubbert Thoomiszen
Geert Everts
Jan Willems
R. Huytsema
Willem Harmens
Geert Jans
Obbo Herens
Eppo Hovingh
Jan Jans
Sypko Geerdts
Jurrien Jans
Jemme Mensens
Heyne Reynders
mester H. Haselhoff
Geert Elbrighs
E. van Bolhuys
S. Fopkens 1681
Luytjen Nannes
Reynder Dercks
Dryes Jans
Aeldreyck Tjaacks
Harmen Pieters
Occo Friese
Alberdt Jans

collat. accordt
H. Werumeus, secretaris.

¹ GrA, nmr 314, deel 19, fol. 212, 9 mei 1681.

Lammerts

J.E. Lammerts, Enschede

Enkele jaren geleden zond broer George ons een kerstkaart met daarop de foto van een glas-in-loodraam uit de St. Jozefkathedraal van Groningen.

Dat raam was geschonken door een zekere Otte Lammerts met zijn vrouw Jacoba ten Horn. George hoorde van een bewoner van Den Hoorn dat de schenker een oudoom van ons is.

Ik werd nieuwsgierig naar de persoon Otte.

Ik vond een bevestiging in de Groningse Archieven in een stamboom van een echte beroepsgenealoog, Otto Nienhuis. Deze had al in 1974 een uitgebreide stamboom van de familie Lammerts gemaakt.

Ik neem die over en voeg daar een zoon van de huidige generatie aan toe.

En dan krijg je de volgende stamboom:

- I **Jurre Frederik Lammerts**, geb. Leiden 27-12-2012
- II **Reinier Lammerts**, geb. Leiden (ziekenhuis) 8-6-1976
- III **René Lammerts**, geb. Hengelo (O) 1-11-1938
- IV **Otto Lammerts**, geb. Warfhuizen 31-12-1902, overl. Hengelo (O) 8-4-1970
- V **Jurrien Lammerts**, geb. Warfhuizen 18-3-1864, overl. Den Hoorn 7-11-1939
- VI **Jacob Lammerts**, geb. Warfhuizen 24-8-1831, overl. Warfhuizen 26-2-1883

Een broer van deze voorvader Jacob is **Otte Lammerts**, geb. Warfhuizen 13-10-1840, overl. Groningen 15-9-1922. Otte is dus een oud-oud-oud-oudoom van kleine Jurre. Verdere voorvaders gaan tot ±1620.

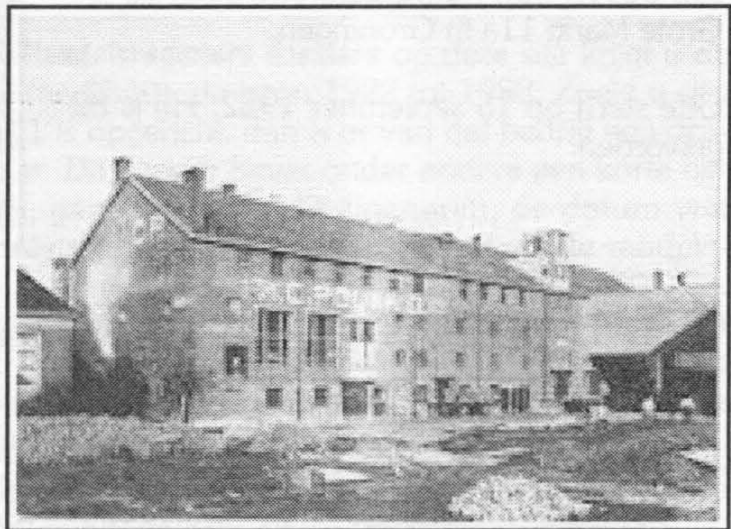
Otte is geboren op 13 oktober 1840 in Warfhuizen. Hij is het tiende kind (van de twaalf) van zijn vader **Jurrien Lammerts**. Zijn vader is koopman van huiden en wol. De naam is vanaf zijn geboorte Otte. Wanneer het Otto wordt is me nog niet duidelijk. Hij gaat niet in dienst, want hij betaalt een zogenaamde nummervwisselaar.

Als hij 25 jaar is trouwt hij in Kloosterburen met de 23-jarige **Catharina Feddema**. Ze wonen in Warfhuizen. Zij sterft op haar kraambed samen met haar zoontje.

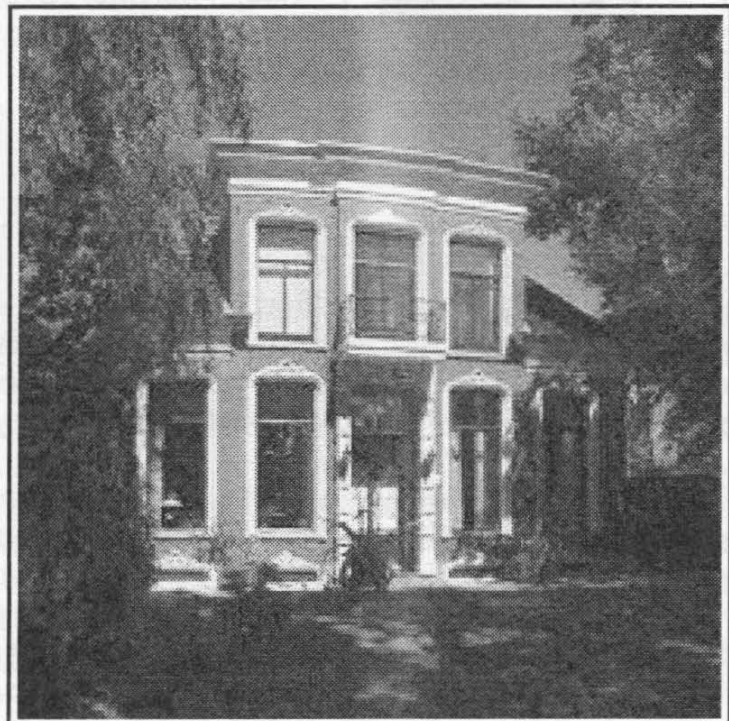
Als hij 28 is trouwt Otte met een acht jaar oudere vrouw, **Jacoba Catharina ter Horn**, achtste kind van een grondeigenaar en fabrikant uit Veendam. Deze grote familie heeft daar nog steeds een machinebedrijf.

Ze krijgen een jaar later een dochter, **Catharina Johanna**. Ze is in Warfhuizen geboren als hun eerste en enige kind.

In 1879 bouwt Otte, met behulp van het familiekapitaal en gesteund door de handel van zijn broers, vanuit Warfhuizen in de stad Groningen aan het verbindingskanaal Damsterdiep-Boterdiep vijf woningen en een fabrieksgebouw, waarin hij een leerlooierij vestigt. In 1902 werken er 26 mannen van 's morgens vijf uur tot 's avonds zes uur.

In 1880 verhuist hij naar een schitterend mooi pand, dat hij zelf liet bouwen. Dat staat er nog steeds (Petrus Campersingel 29) en is door de gemeente tot monument verklaard.

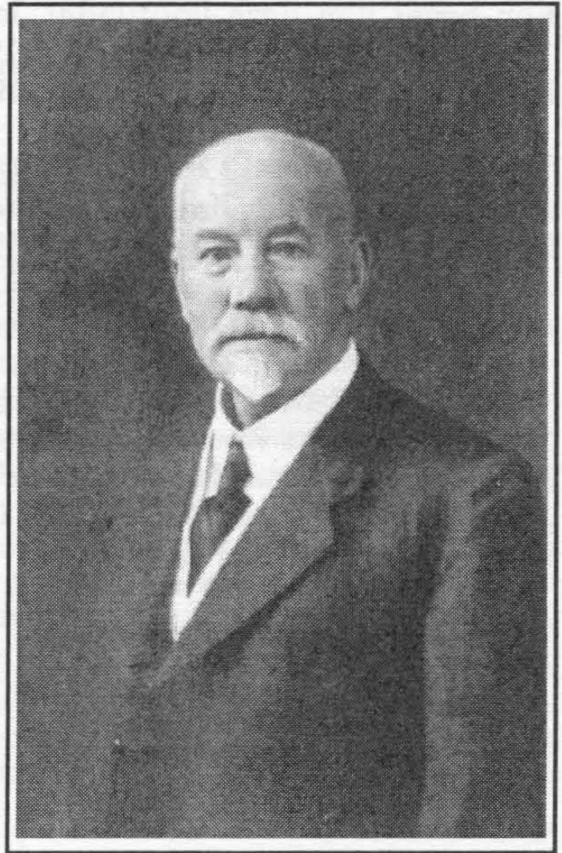
Gegevens gevonden in openbare archieven van de Groninger Archieven, zoals de beeldbank. Frans ten Horn leverde de foto van Otte Lammerts (pag. 38 boven).

Hij wordt kerkmeester van de nieuw te bouwen St. Jozefkerk. In die hoedanigheid schenkt hij het glas-in-loodraam, dat op 12 februari 1893 wordt geplaatst. Ook betaalt hij mee aan het grote kruisbeeld dat boven het priesterkoor hangt.

In 1907 sterft zijn vrouw. Zij wordt begraven op het kerkhof van Den Hoorn. Haar zerk is daar te bewonderen.

In dat jaar verkoopt Otte zijn fabriekspand aan C. Polak, die er de beroemde drank *Ranja* gaat maken en trekt in bij zijn dochter. Deze woont met haar man Bernardus Jansen boven hun manufacturenwinkel op de Grote Markt 11a in Groningen.

Otte sterft op 15 september 1922. Hij is 82 geworden.

Twee jaar later krijgen Catharina en Bernhard een dochter, **Toos**.

De kleindochter, Toos, wordt non bij de Kanunnikessen van de heilige Augustinus in Vught. Deze zusters staan bekend om het taleninstituut Regina Coeli, waar ook koningin Maxima Nederlands leerde.

In 1933, komt haar moeder ook naar Vught om als wel-doenster van de congregatie in te trekken in een apart voor haar opgetrokken aanbouw bij het klooster. Ze leeft daar een twintigtal jaren en sterft er als de laatste telg met de achternaam Lammerts uit het geslacht van Otto op 24 november 1953 op 83-jarige leeftijd.

Toos blijft als lerares verbonden aan de taalschool van de zusters. Ze overlijdt op 19 januari 1988 in een verzorgingshuis te Heeswijk – Dinther. Ze is 78 jaar geworden.

Er worden geen kinderen van haar vermeld. Het gevolg is dat de familie Lammerts in deze lijn is uitgestorven.

Notities betreffende de familie Büchli

Jacob W. Poll, Eindhoven

Inleiding

Dit artikel wil enige aanvullingen en verbeteringen geven bij het artikel van mevrouw P.J.C. Elema in het jaarboek **Gruoninga 2004**.

Mijn belangstelling voor de familie Büchli vindt zijn oorsprong in het feit dat ik een kleinzoon ben van Menno Poll en Kornelia Büchli. Ik was al in het bezit van een oude stamboom, maar die was zeker niet volledig. Via de heer A. Büchly kwam ik in contact met de heer T.I. Williams uit Engeland, een kleinzoon van M.J.C. Büchli van het doofstommeninstituut in Groningen. Hij had een uitgebreidere versie van de stamboom.

Bij de bestudering van de afkomst van *Mattheus Büchli* ontstonden bij mij en anderen enige twijfels over de juistheid daarvan. Ik ben toen gaan zoeken in het Regionaal Archief Tilburg (RAT) en in het Nationaal Archief (NA) (voor gegevens uit Vianen, welke zich thans in het Utrechts Archief bevinden).

Het resultaat van de zoektocht heeft geleid tot onderstaande gegevens.

Aanvullingen en verbeteringen

Met behulp van de gegevens vermeld op de website familysearch.org van de *Church of Jesus Christ and the Latterday Saints* (CJCLS) zijn met enig voorbehoud de voorouders van **Christiaan Büchli** terug te vinden tot ca. 1608. Wat daaruit geconcludeerd kan worden is dat de familie afkomstig is uit het Zwitserse kanton Graubünden, maar niet uit de plaats Versam, doch uit **Safien Platz**, dat hogerop in het Safienthal ligt.

Bij I:

Christiaan Büchli, ged. Safien Platz (Zwi) 13-5-1742 ¹, overl. Drimmelen 30-10-1809 ²; tr. (1) Terheijden 27-7-1767 **Sara Kanters**, ged. Terheijden 7-2-1740, overl. Terheijden 22-1-1792 ³, dr. van *Mattheus Kanters* en *Elizabeth Cornelia Kerkhoff*.

Christiaan en Sara waren beide lidmaat van de Nederduits Gereformeerde Gemeente van Terheijden.⁴ Dat zij in 1791 zijn uitgeschreven naar Vianen en later niet weer zijn ingeschreven is vreemd, daar Sara binnen een jaar nadien is overleden en begraven in Terheijden.

In het verzamelwerk "Terheijden overlijden en begraven 1765-1810" wordt naast Sara Kanters ook vermeld: "Büchlie, Lambert, 1781/8/18 (begr. 21/8) op 19 aug. 1 gld 16 st. Zoon van Geertruij Akkermans, wed. van Joseph Büchlie". Deze laatste is dus de door Elema vermelde Josef Bugle die in het lidmatenboek van Berlicum voorkomt. Na zijn overlijden op 20 juni 1768 is zijn weduwe kennelijk naar haar aange trouwde familie in Terheijden verhuisd.

Uit dit huwelijk:

1. **Mattheus Büchli**, volgt II.

Onbekend bij de familie én bij Elema was het volgende:

tr. (2) Drimmelen 26-3-1797 ⁵ **Jacoba Pelletier**, ged. Drimmelen 15-9-1757 ^{5a}, overl. Drimmelen (wijk C nr. 1) 10-1-1820 ^{5b}, dr. van *Jan Jacob Pelletier* en *Treijntje Hereman*

Uit dit huwelijk:

1. **Johannes Martinus**, geb./ged. Drimmelen 26-1/4-2-1798, overl. Drimmelen 14-6-1798 ⁶

2. **Johannes Martinus**, geb./ged. Drimmelen 3-12-1798 / 6-1-1799, overl. Rotterdam 21-1-1820 ⁷
3. **Sara Jacoba**, geb./ged. Drimmelen 5 / 7-4-1800, overl. Drimmelen 18-5-1801 ⁶
4. **Jacobus Josephus**, geb./ged. Drimmelen 12 / 21-11-1802, overl. Drimmelen 2-2-1803 ⁶

Bij II:

Mattheus Büchli, geb./ged. Terheijden 28-6-/3-7-1768 ⁸, overl. Amsterdam (Prinsengracht 13) 3-4-1849; tr. Vianen 6-4-1788 met **Catharina Jacoba Leen** ⁹
 [bron: NA-Trouwboek van de Nederduits Gereformeerde Kerk te Vianen anno 1788: "Den 14 Mrt. [in ondertrouw gegaan] Mattheus Büchli, J.M. geboren te ter Heide onder Baronie van Breda en Catharina Jacoba Leen, J.D. geboren te Vianen en beide wonende alhier.

1e voorstel 16 maart

2e voorstel 23 maart alhier getrouwd den 6e april

3e voorstel 30 maart"]

Catharina Jacoba is ged. Vianen 29-3-1761 en overl. Amsterdam (Prinsengracht 13) 30-7-1843, dochter van *Dirk Leen* en *Cornelia Kruiff*.

De tekst in kleine letter van het artikel van Elema (pp. 37, 38) is voor zover ik kan na-gaan juist. Nog drie opmerkingen daarbij:

1. De tijd die Mattheus heeft doorgebracht in het leger van de Prins van Oranje is met enige moeite op een kopie van zijn ontslagoordeel te ontcijferen. Daar staat "zwanzig Monate".
2. De familie is na vertrek uit Vianen vermoedelijk eerst naar Nieuwer-Amstel verhuisd. Immers, twee dochters zijn aldaar getrouwd!
3. Mij zijn geen bronnen bekend die kunnen staven dat Daniel Leen en Alida Calmeijer echtelieden zouden zijn. Daniel is in Rio Canje (Berbice) werkzaam geweest als Ontvanger (Fiscal).

Bij III:

Daniel Alijdus Büchli, geb. Rio Canje in Berbice 31-1-1796, ged. Vianen 10-3-1796, overl. Oldehove 18-10-1831.

[bron: NA-Doopboek van de Nederduits Gereformeerde Kerk te Vianen:

"Den 10-3-1796 **Daniel Alijdus** [dus niet Alijdus!] zoon van **Mattheus Büchli** en **Catharina Jacoba Leen**. Getuigen: *Daniel Leen* en *Alida Calmeyer*."]]

Zijn geboorteplaats Rio Canje in Berbice ligt in het huidige Guyana, westelijk van Suriname.

De thuisreis per zeilschip over de Atlantische Oceaan en per koets naar Vianen is in maximaal 39 dagen afgelegd; dat moet zeer snel geweest zijn! Een krantenbericht uit 1807 meldt dat een schip in de zeer snelle tijd van 28 dagen van Liverpool naar Berbice is gevaren!

tr. Oldehove 1-5-1828 met **Anna Jans Bos** wed. van *Jelte Zuidhof Swart*, ged. Niehove 20-5-1792, overl. Oldehove 10-5-1862.

In de familie gaat het verhaal dat Daniel Alijdus eigenlijk niet van plan was met Anna Bos te trouwen, maar werd gedwongen, omdat hij anders onterfd zou worden. Vandaar dat hun zoon Mattheus JC (IV) één dag na het huwelijk ter wereld kwam!

Uit dit huwelijk:

1. **Mattheus Jacobus Christiaan Büchli**, volgt IV.
2. **Catharina Jacoba Büchli**, geb. Oldehove 26-10-1830, overl. Warfhuizen 5-7-1906; tr. Oldehove 7-1-1858 met **Jurrien Louwes Boer**.

Bij IV.2:

Menno Poll (mijn grootvader) was vanaf ca. 1895 hoofdonderwijzer van de Openbare Lagere School te Schouwerzijl. Zeven van zijn acht kinderen zijn daar geboren. Menno is overleden te Voorburg (ZH) op 28-10-1930 en begraven bij zijn vrouw en een zoon op het kerkhof te Wehe.

Bij V.3:

Uit dit huwelijk:

1. **Mattheus** ... etc. zie *Gruoninga*
2. **Jacob Jenne Büchli**, volgt VI.5
3. **Jan** ... etc. zie *Gruoninga*

Bij V.4:

Uit dit huwelijk:

1. **Mattheus Jacobus Christiaan**, volgt VI.6.

VI.5

Jacob Jenne Büchli, geb. Groningen 3-12-1898, vertrekt 26-8-1919 naar Amsterdam, overl. Amsterdam 7-6-1989; tr. Amsterdam 18-5-1938 met **Maria Johanna Nijhof**, geb. Schiedam 30-10-1907 en overl. Amsterdam 12-5-1995.

Uit dit huwelijk:

1. **Klara Elizabeth Büchli**, geb. Amsterdam 20-11-1938, tr. Brummen 20-11-1995 met **Hessel Tabor**, geb. Eerbeek 30-5-1956.
2. **Elisabeth Maria Büchli**, geb. Amsterdam 17-11-1940, overl. Amsterdam 7-4-1984.
3. **Jacob Mattheus Büchli**, geb. Amsterdam 18-10-1941, tr. Amsterdam 24-10-1969 met **Astrid Catharina Engelina van der Linden**, geb. Amsterdam 17-8-1947.

Uit dit huwelijk:

- a. **Jeroen Büchli**, geb. Amsterdam 2-10-1974, tr. Amsterdam 17-6-2006 met **Roxane van Baarle**, geb. Castricum 3-6-1981.
- b. **David Büchli**, geb. Soest 21-7-1977.

De "originele" VI.5 wordt dan:

VI.6 **Mattheus Jacobus Christiaan Büchli**, geb. Roodeschool.. etc. zie *Gruoninga*

Noten

- 1 Familysearch.org van CJCLS, zoon van *Christian Büchli* en *Veronica G. Redig*
- 2 RAT Register van overledenen te Drimmelen en Standhazen vanaf 1800]
- 3 RAT Begraafboek van de Nederduits Gereformeerde Kerk te Terheijden "anno 1792: den 22 Jan. gestorven de vrouw van *Christiaan Büchli* gen: *Sara Kanters*, aangeb: om te luien met drie klokken den 23 d^o en den 25 d^o. Smorgens om halv 6 uuren bijgezet. f 7:8:0."
- 4 RAT Terheijden Lidmaten van de Hervormde Gemeente 1751-1903
- 5 RAT Schepenbank Trouwboek Made en Drimmelen
- 5a RAT Doopboek van de Nederduits Gereformeerde Kerk te Made en Drimmelen
- 5b RAT Burgerlijke stand overlijden Made en Drimmelen.
- 6 [bronnen voor 1, 3 en 4:]
RAT Doopboek van de Nederduits Gereformeerde Kerk te Made en Drimmelen EN RAT-Register van overledenen te Drimmelen en Standhazen vanaf 1800
- 7 RAT Doopboek van de Nederduits Gereformeerde Kerk te Made en Drimmelen EN Burgerlijke stand Overlijden, Rotterdam, 1820 (mededeling van A. Büchly)
- 8 RAT Doopboek van de Nederduits Gereformeerde Kerk te Terheijden anno 1768

Jannes Mees Kielema, een zoon in Franse dienst gestorven

Peter van Rooden, Zegge (NB)

Jannes was de oudste zoon van Mees Joosten Kielema (1755-1828) en Trientje Jans Jager (1761-1826). Hij ging in de leer bij zijn vader en voer mogelijk mee met zijn ooms naar de Oostzee. In 1812 moet Jannes dienen als conscript in Franse dienst. Hij overlijdt het daarop volgende jaar in een militair hospitaal bij Brest aan tyfus.

Jannes werd op 11 december 1791 te Windeweer gedoopt en vernoemd naar zijn grootvader van moeders kant. In het kerkboek zien we de volgende notitie:

*Jannes Z. van Mees Joosten en Trientje
Jans E.L. te Windeweer d. 11 Decem.*

Jannes groeit op met een oudere zus en twee jongere broers die respectievelijk in 1794 en 1799 worden geboren. Als oudste zoon zal hij de eerste van het gezin zijn geweest die met zijn vader meeding aan boord van diens tjalk door de Groninger veenkolo-niën. Het is hier de typische familietraditie zoals we die al generaties kennen binnen de hechte gemeenschap van Hoogezand en omgeving.

Hoogezand en de rest van Nederland zijn eind achttiende eeuw nog onwetend van de grote maatschappelijke en politieke veranderingen die voor de deur staan. De politiek roerige tijden zouden uiteindelijk ook voor de familie Kielema en in het bijzonder Jan-nes een dramatisch gevolg hebben. Op 19 januari 1795 wordt de Bataafsche Repu-bliek uitgeroepen, maar de revolutionaire veranderingen uit Frankrijk worden hier voorlopig vreedzaam ingevoerd. Landelijk ontstaan er een groot aantal commissies die leiden tot een evengroot aantal onenigheden. In 1801 volgt het einde van de Ba-taafsche Republiek en wordt het Bataafsch Gemenebest een feit. Enige tijd voor het uitroepen van het Bataafsch Gemenebest wordt het land opgedeeld in departemen-ten. Het meest noordelijke deel van Nederland (het noorden van Friesland en Gro-ningen) wordt ingedeeld in het Departement van de Eems. Deze indeling blijft be-staan tot en met de oprichting van het Koninkrijk Holland in 1806.

Zoals eerder werd genoemd, veranderde er uiteindelijk veel voor de Nederlandse be-volking. Nadelige Franse maatregelen werden ingevoerd, zoals het Continentaal stelsel en de dienstplicht. Door al deze maatregelen raakte de zeevaart in het slop en kreeg de economie het zwaar te verduren. Keizer Napoleon Bonaparte benoemde zijn broer Lodewijk Napoleon tot koning van Holland. Door het innemende karakter van deze koning, die voor ogen had de Nederlandse belangen te dienen, kon men nog enige sympathie opbrengen voor het 'nieuwe koninkrijk'. Met de komst van Lodewijk Napo-leon veranderde er in 1806 weer het een en ander. Het departement van de Eems ver-andert bijvoorbeeld in twee departementen: het departement Friesland en het depar-tement Groningen. Ook dit was tijdelijk, want in 1810 ontstond vervolgens weer het departement Wester-Eems. Keizer Napoleon beschouwde zijn broer uiteindelijk in-competent voor de taak als koning en onthief hem. In 1810 werd Nederland ingelijfd bij Frankrijk waarmee de echte ellende voor het land begon. Niet lang na de inlijving voerde Napoleon de conscriptie in naar Frans model.¹

In 1811 bouwt Napoleon aan zijn Grande Armee. De conscriptie (loting voor de mili-taire dienst) wordt in dat jaar ingevoerd en er wordt begonnen om alle jongemannen van een bepaalde leeftijd op te roepen om te dienen in de Grande Armee. In elk

departement (opgedeeld in arrondissementen, voor het departement Wester-Eems zijn dat: Groningen, Appingedam, Winschoten en Assen) worden lotelingen, ook wel conscripts genoemd, opgeroepen en tot ieders verbazing zijn dit niet de 20-jarigen, maar de 23-jarigen. Alle opgeroepen conscripts zijn geboren in de periode van 1 januari tot en met 31 december 1788.²

Hoogezand was als kanton onderdeel van het arrondissement Groningen. Naar aanleiding van het decreet van 10 februari 1811 betreffende de zeedienst moeten alle mannen tussen de 24 en 39 jaar zich inschrijven. Drieduizend manschappen moeten er geleverd worden voor de Hollandse vloot.³ Vanuit Hoogezand vallen er 180 schippers onder de conscriptie.⁴ Een gedeelte hiervan moet daadwerkelijk dienen. Voor zeelui geldt onder de volgende voorwaarden een vrijstelling van de conscriptie⁵:

- vanwege lichaamsgebreken
- als schipper van buitenvaarders of grote kustvaarders, die op het moment van lichting commanderen of minstens een jaar gecommandeerd hebben
- als loods, enkel wanneer ze door de Zee-prefect van Amsterdam als zodanig worden opgeëist
- als schipper en eigenaar van schepen van tenminste 15 ton
- als hij drie zonen heeft die tot de lichting behoren

De 20-jarige zeeman Jannes moet dienen in de zeedienst. Bij de loting van oktober 1812 worden in Hoogezand de jaargangen 1791 en 1792 opgeroepen. Dit is ook van Jannes het geboortjaar en dus meldt hij zich. Hij loot in, moet onder de wapenen en moet vertrekken uit zijn woonplaats, niet wetende dat hij nooit meer zal terugkeren. Zoals alle ingelote conscripts uit de omgeving moet men zich melden op het stadhuis te Groningen (november 1812). Van hieruit marcheren ze verder naar het korps van hun bestemming. Jannes wordt uiteindelijk ingedeeld bij de 16^e equipage de flotille 5^e compagnie en vertrekt met een schip naar de Franse kust. Sommige zeelui doen een gewaagde poging de dienstplicht te ontlopen door de zee op te gaan en niet meer terug te komen.⁶ Jannes weet dat hij hier zijn familie mee in de problemen brengt en kiest ervoor om zijn lot te ondergaan.

Helaas komt Jannes, net als zoveel andere jonge landgenoten, om het leven. In de omgeving van Brest zijn begin 1813 geen gevechten, dus het lijkt er op dat Jannes in het militair hospitaal is bezwaken aan een ziekte. Helaas is er vrij weinig bekend over de situaties in de militaire hospitalen. Binnen het Franse ministerie van Oorlog telde de *service de santé* namelijk niet mee en stond alleen maar onder leiding van de plaatselijke *commissaire de guerre*.⁷ In de slecht uitgeruste hospitalen stierven de meeste zieken aan de gevreesde tyfus, in deze tijd ook wel hospitaalkoorts genoemd. Als deze ziekte zich eenmaal aandeede, veranderden de hospitaals in ware sterfhuizen. In grote getale stierven de jonge soldaten. Een overlevende schreef het volgende schokkende relaas:

*In dit hospitaal was de sterfte zo omvangrijk, dat elke morgen bij zonsopgang een wagen vol lijken naar een begraafplaats werd gereden, waar de lijken op elkaar in een kuil werden geworpen. De ziekenverzorgers waren mensen uit de laagste klasse, zonder gevoel of medelijden. Ze sleepten de lichamen in een bedlaken de trappen af, waarbij wellicht menigeen die nog niet dood was alsnog stierf, doordat zijn hoofd van de ene op de andere traprede viel. Toen op een morgen de lijken op de wagen werden geladen, bevonden er zich zelfs twee levenden onder de doden.*⁸

MAIRIE DE BREST.

ÉTAT-CIVIL.

1

EXTRAIT des Registres de Décès pour l'an 1813. Le 8. Août.
Du *huitième* jour du mois de *février*. l'an *seizième*.
huit heures et dix minutes du matin.

Acte de décès de *Jannes Mees Kiekema*
décédé *ce jour*. à *une heure et demie* du matin.
Marié âgé de *21 ans* ne *à Wierden*
carrière d'ogervaud département de *lour occidental*, appartenant *marin*
du 6ème Régiment d'Equipage de Flotille 5ème compagnie.

sur la déclaration à moi faite par *Messieurs le commissaire des hôpitaux*
de son acte en présence de François le Pape, qui ne signe
de Jean Baptiste Becker, gardeur des hôpitaux
à qui ne signe. Signé Becker.

Constaté suivant la loi, par moi *Messieurs Kerdaner*
faisant les fonctions d'Officier Public de l'Etat-Civil, soussigné, après lecture.
Messieurs Kerdaner

Dressé en conformité de l'Article LXXX du Code Civil.

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

Ook Jannes lijkt slachtoffer van de tyfus te zijn geworden. Hij is nog maar 21 jaar als hij overlijdt. De overlijdensakte die te Brest wordt opgesteld, wordt ondertekend door de commissaris van het hospitaal M. Kerdaner in bijzijn van François le Pape en Jean Baptiste Becker, beiden *gardeur de l'hôpital*. Uit de akte wordt duidelijk dat de jonge Jannes op 8 februari 1813 overleed om 1 uur in de middag (zie afbeelding).⁹

In de periode 1792-1815 zijn zo'n 4.500 Nederlanders in de Franse militaire hospita- len overleden. Van een groot aantal van hen zijn de overlijdensaktes aanwezig in het Nationaal Archief te Den Haag.¹⁰ Van Jannes is hier echter geen akte aanwezig.

Bronnen:

- Bergerot, B., *Daru, intendant général de la Grande Armée*. Parijs, 1991.
Boer, M.G. de, *100 jaar Nederlandsche scheepvaart*. Amsterdam, 1939.
Bottema, J., *Delfzijl schetsen uit de Franse Tijd (1795-1814)*. Bedum, 2004.
Röhrig, K., *Ich schwöre es!*. Potsdam, 1906.
Rooden, A.P.A., *Door Weer en Wind. Maritieme geschiedenis van de familie Kielema*. Dordrecht, 2013.

Noten:

- 1 nl.wikipedia.org.
- 2 Later dat jaar werden met terugwerkende kracht ook de jongemannen met de geboortejaren 1789 en 1790 opgeroepen.
- 3 Bottema, 2004, pag. 90 e.v.
- 4 Boer, 1939, pag. 23.
- 5 Bottema, 2004, pag. 94.
- 6 Bottema, 2004, pag. 98.
- 7 Bergerot, 1991, pag. 99.
- 8 Röhrig, 1906, pag. 44.
- 9 RHC, Groninger Archieven, BS Windeweer, overlijdensregister 1813, aktenummer 26.
- 10 NA toegangsnummer 2.01.15.

In het bijzonder dank aan mr. J.P. Wortelboer voor de verleende gegevens betreffende de familie Kielema.

Fragmenten Lommert

Tjaart Glas, Groningen

In mijn kwartierstaat komt ene Albert Lommert voor, de eerste echtgenoot van mijn voormoeder Grietje Jacobs, te Loppersum. Ook tijdens onderzoek naar andere Lopperster geslachten kwam ik Lommerts tegen. Volgens de site van het CBG is er alleen nog gepubliceerd over een familie Lommert uit Bergambacht. Hierbij dus een eerste poging. Het is me niet gelukt enig verband tussen de fragmenten te vinden, alleen is IVb.1 uit het eerste fragment getrouwd met de man van II. 5 uit het derde fragment. De oudere generaties zijn vaak molenaar.

Genealogie van Willem Lommert

I. **Willem Lommert**, relatie met NN. Vermeld 24-6-1691 te Zeerijp.

Uit deze relatie:

1. **Jacob Willems Lommert**, geb. Zeerijp, volgt II.

II. **Jacob Willems Lommert**, geb. Zeerijp, diaken te Zeerijp, relatie (1) met **Fenje Jans**.

Uit deze relatie:

1. **Jan Jacobs Lommert**, geb. Zeerijp, volgt III.

Jacob Willems Lommert, otr. (2) Loppersum 10-9-1692 met **Aske Hindricx**, ged. Loppersum 4-3-1674 als bejaarde. Aske otr. (1) Loppersum 16-1-1670 met **Albert Meewes**; Aske tr. (2) Loppersum 11-10-1685 met *Mense Jeltjes*.

III. **Jan Jacobs Lommert**, geb. Zeerijp, schipper te Loppersum, ouderling te Loppersum later te Zeerijp, overl. Zeerijp vóór 15-9-1724, tr. Loppersum 26-12-1692 met **Jantje Alberts**, dr. van *Albert Meewes* en *Aske Hindricx*, ged. Loppersum 24-11-1672.

Uit dit huwelijk:

1. **Albert Lommert**, ged. Loppersum 14-12-1694, volgt IVa.
2. **Fenje Jans**, ged. Loppersum 8-11-1696, volgt IVb.
3. **Aske Lommert**, ged. Loppersum 10-12-1699.
4. **Jacob Jans Lommert**, ged. Loppersum 21-11-1704.
5. **Hendrik Jans Lommert**, ged. Loppersum 22-1-1707, volgt IVc.
6. **Aske Jans Lommert**, ged. Loppersum 18-11-1711, otr. Zeerijp 31-10-1734 met **Pieter Willems**, geb. 't Zandt. Pieter tr. (2) met *Geeske Jacobs*. Tweeling met 7.
7. **Meeske Lommert**, ged. Loppersum 18-11-1711. Tweeling met 6.

IVa. **Albert Lommert**, ged. Loppersum 14-12-1694, tr. Loppersum 31-1-1720 **Grietje Jacobs**, dr. van *Jacob Egberts* en *Anje Clasen*, ged. Loppersum 25-8-1700, begr. Loppersum 30-8-1768. Grietje tr. (2) Loppersum 27-7-1732 (huw. contr. Loppersum 9-7-1732) met *Klaas Jacobs*, zn. van *Jacob Clasen* (eigenaar "Eikemaheerd") en *Geertruit Luitjens*; Grietje otr. (3) Loppersum 17-2-1741, tr. Zeerijp 5-3-1741 met *Eltje Arents*, landbouwer "Eikemaheerd", zn. van *Arent Wolters*, landbouwer op "De Volle Hand" en *Ailke Eltjens*.

Uit dit huwelijk:

1. **Aafke Lommert**, ged. Loppersum 6-4-1721, otr. Loppersum 23-3-1757 met **Cornelis Lambartus**, zn. van *Lambartus Cornelis*, landbouwer op "De Volle Hand" en *Antje Arents*, ged. Loppersum 11-2-1731, begr. Loppersum 2-7-1776.
2. **Jacob Alberts Lommert**, geb. Loppersum, volgt Va.
3. **Jan Alberts Lommert**, ged. Loppersum 3-3-1724.
4. **Hidde Alberts Lommert**, ged. Loppersum 18-11-1725.
5. **Jantje Alberts Lommert**, ged. Loppersum 1-6-1727.
6. **Hidde Alberts Lommert**, ged. Loppersum 27-11-1728.

IVb. **Fenje Jans**, ged. Loppersum 8-11-1696, tr. Loppersum 13-1-1717 **Jan Roelofs**, kuiper; Jan tr. (2) Garsthuizen 11-3-1731 met *Elijsabet Jans*.

Uit dit huwelijk:

1. **Trijntje Jans**, geb. Garsthuizen, tr. Oosternieland 30-3-1749 **Klaas Lamberts**, zn. van *Lambert Klaassen* en *Hindrikjen Elles*, ged. Usquert 20-2-1724, bakker. Klaas tr. (2) Oosternieland 17-2-1765 (huw. contr. Oosternieland 26-1-1765) met *Claaske Geerts Lommert*, dr. van *Geert Berends* en *Sieke Jacobs*.
2. **Jantje Jans**, ged. Garsthuizen in 1722, tr. (1) Garsthuizen in 1744 met **Hidde Waslander**, zn. van *Warmmolt Waslander*, onderwijzer, en *Martien Hiddes*, ged. Huizinge 6-8-1719.

Jantje Jans wordt in de overlijdensakte van haar dochter *Hindriktje Gerhardus Uchtman*, overl. Loppersum 23-1-1831, Lommert genoemd.

Jantje tr. (2) Garsthuizen 21-1-1751 met **Gerhardus Uchtman**, zn. van *Bronno Uchtman* en *Hindrikje Jans*, kuiper.

Jantje otr. (3) Usquert 27-10-1759, tr. Garsthuizen 18-11-1759 (huw. contr. Stedum 27-10-1759) met **Pieter Derks**, zn. van *Derk Peters* en *Aaltje Geerts*, ged. Middelstum 11-4-1732.

3. **Roelef Jans**, ged. Garsthuizen 17-10-1727.

IVc. **Hindrik Jans Lommert**, ged. Loppersum 22-1-1707, roggemolenaar, begr. Loppersum 30-10-1781, otr. Zeerijp 17-4-1729 met **Trijnje Lammerts**, dr. van *Lammert Lammerts* (mulder) en *Trijnje Jans*, ged. Zeerijp 9-9-1708, begr. Loppersum 11-12-1766.

Uit dit huwelijk

1. **Jantjen Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 11-2-1730.
2. **Lammert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 14-5-1731.
3. **Jan Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 10-12-1732.
4. **Jan Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 2-5-1734, roggemulder, overl. Wirdum 14-10-1808, ongehuwd.
5. **Albert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 11-3-1736.
6. **Albert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 14-4-1737.
7. **Jantjen Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 25-5-1738.
8. **Albert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 12-7-1739.
9. **Trijntje Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 14-8-1740.
10. **Trijntje Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 30-8-1741, tr. Loppersum 30-12-1764 met **Jan Harms**, zn. van *Harm Tammes* en *Stijntje Hindriks*, ged. Kantens 27-6-1738, timmerman te Westeremden.
11. **Albert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 22-1-1743, volgt Vb.
12. **Take Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 10-3-1745.
13. **Jakob Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 6-2-1746.
14. **Lambert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 11-2-1748.
15. **Lambert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 7-9-1749.
16. **Lambert Hindriks Lommert**, ged. Loppersum 30-8-1750.

Va. **Jacob Alberts Lommert**, (zn. van IVa), geb. Loppersum, landbouwer op "De Wierde", begr. Loppersum 21-11-1775, otr. Loppersum 30-3-1748 **Jantje Jans Woltman**, dr. van *Jan Pieters* (landbouwer op "Kleine Greeden") en *Deeuwerke Nannens*, ged. Eenrum 19-4-1716, begr. Loppersum 25-3-1791.

Uit dit huwelijk:

1. **Grietje Jacobs Lommert**, ged. Ezinge 2-3-1749, overl. Loppersum 9-12-1797, begr. Loppersum 17-12-1797, otr. Loppersum 21-6-1766, tr. Loppersum 13-7-1766 (huw. contr. Loppersum 10-6-1766) **Balster Aljes Zandt**, zn. van *Alje Pieters Zandt* (landbouwer op "Oezingaweer") en *Hilligjen Balsters Elama*, ged. Loppersum 22-9-1743, overl. Loppersum 9-3-1803, begr. Loppersum 15-3-1803.

Vb. **Albert Hindriks Lommert**, (zn. van IVc), ged. Loppersum 22-1-1743, roggemolenaar, begr. Loppersum 8-3-1798, otr. Loppersum 11-2-1784, tr. Loppersum 7-3-1784 huw. contr. Loppersum 4-9-1784 **Elselina Hindriks Bosker**, dr. van *Hindrik Fockes Bosscher* en *Catharina Steenhuis*, ged. Tjamsweer 16-2-1766, overl. Loppersum 17-2-1844.

Uit dit huwelijk:

1. **Hindrik Alberts Lommert**, ged. Loppersum 20-3-1785, volgt VIa.

2. **Katryna Alberts Lommert**, ged. Loppersum 21-10-1787, overl. Loppersum 5-3-1859, tr. Loppersum 28-3-1818 **Herman Heinrich Funke**, zn. van *Frantz Henrich Funke* (landbouwer) en *Magreta Anna Sibkers*, geb. Neuenkirchen [Duitsland] 7-1-1788, ged. (ev. luthers) Neuenkirchen 13-1-1788, landbouwer, winkelier, overl. Loppersum 20-1-1840.
3. **Hinderykes Lommert**, ged. Loppersum 19-9-1790.
4. **Jan Alberts Lommert**, ged. Loppersum 19-5-1793.
5. **Jan Alberts Lommert**, geb. Loppersum 22-9-1796, volgt VIb.

VIa. **Hindrik Alberts Lommert**, (zn. van Vb), ged. Loppersum 20-3-1785, bakker, overl. Loppersum 9-4-1857, otr. Loppersum 18-5-1808 (huw. contr. Loppersum 30-5-1808) **Catrina Ties Ludens**, dr. van *Ties Michiels Ludens* (ijzersmid) en *Tiëttie Gerrits Elema*, ged. Stedum 3-2-1782, overl. Loppersum 26-4-1831.

Uit dit huwelijk:

1. **Elselina Lommert**, geb. Loppersum 12-10-1808, ged. Loppersum 30-10-1808, overl. Loppersum 16-5-1865, tr. Loppersum 26-2-1830 **Rienje Popkes Bos**, zn. van *Popke Jacobs Bos* (landbouwer) en *Grietje Rienjes*, geb. Zandweer 8-8-1803, ged. Zandweer 4-9-1803, broodbakker, overl. Loppersum 13-5-1864.
2. **Tetje Lommert**, geb. Sappemeer 5-6-1811, ged. Sappemeer 30-6-1811, overl. Loppersum 21-4-1813.
3. **Catharina Lommert**, geb. Loppersum 18-11-1812, overl. Loppersum 29-11-1816.
4. **Tietje Lommert**, geb. Loppersum 9-11-1814, overl. Bedum 19-3-1849, tr. Loppersum 9-1-1838 **Heere Bartelds Kuipers**, zn. van *Barteld Coerts Kuipers* (kuiper) en *Trijntje Jacobs Hommes*, geb. Westeremden 23-5-1815, broodbakker, roggemolenaar, overl. Bedum 2-12-1859; Heere tr. (2) Bedum 20-10-1849 *Geertruida Alderts Veltman*, dr. van *Aldert Klaasen Veltman* (landbouwer) en *Fenje Abels Groeneveld*.

VIb. **Jan Alberts Lommert**, (zn. van Vb), geb. Loppersum 22-9-1796, ged. Loppersum 9-10-1796, broodbakker, veldwachter, bakkersknecht, overl. Loppersum 20-5-1860, tr. Loppersum 1-5-1824 **Aafke Jacobs Huizenga**, dr. van *Jacob Huizenga* (landbouwer) en *Klaaske Jans Abbring*, geb. Oldehove 16-12-1804, ged. Oldehove 13-1-1805, overl. Loppersum 7-12-1871.

Uit dit huwelijk:

1. **Elselina Lommert**, geb. Loppersum 23-4-1825, tr. Loppersum 13-1-1849 **Garnt Derks Smit**, zn. van *Derk Lammerts Smit* en *Hindrikje Jans Swaagman*, geb. Westeremden 5-6-1817, boerenknecht, overl. Stedum 24-6-1864.
Vertrekt 1886 naar Kalamazoo.
2. **Jakob Lommert**, geb. Loppersum 14-3-1826, bediende, arbeider, overl. Groningen 1-4-1885, tr. Groningen 21-6-1855 **Margrietha Stoit**, dr. van *Hindrik Lammerts Stoit* en *Roelfien Pieters Viswat*, geb. Winsum 10-3-1823, overl. Groningen 20-11-1887.
3. **Klaaske Lommert**, geb. Loppersum 8-1-1829, overl. Onderdendam 9-11-1894, tr. (1) Bedum 14-11-1857 **Lambertus Ekema**, zn. van *Jan Lammerts Ekema* en *Everdina Busker*, geb. Onderdendam 28-2-1832, timmerman, overl. Onderdendam 9-1-1864; tr. (2) Bedum 16-5-1868 **Harm**

- Kuipers**, zn. van *Rikkert Simons Kuipers* en *Hindrikje Tjaarts Wijnholt*, geb. Midwolda 11-5-1831, molenaarsknecht, overl. Onderdendam 16-12-1898.
4. **Albert Jans Lommert**, geb. Stedum 27-2-1831, postbode, overl. Loppersum 20-8-1902, tr. Groningen 26-5-1861 **Johanna Weegenaar**, dr. van *Pieter Weegenaar* (bode) en *Jacobje Nienhuis*, geb. Groningen 4-4-1832, overl. Loppersum 29-6-1909.
  5. **Hindericus Jans Lommert**, geb. Stedum 14-3-1833, overl. Loppersum 9-12-1916 ongehuwd.
  6. **Loeke Jans Lommert**, geb. Stedum 10-12-1835, overl. Stedum 31-3-1837.
  7. **Martje Jans Lommert**, geb. Westeremden 15-2-1842, overl. Loppersum 6-4-1849.
  8. **Aaltje Jans Lommert**, geb. Westeremden 14-4-1845, overl. Loppersum 10-2-1851.

Genealogie van Jan Hindriks

- I. **Jan Hindriks**, roggemulder, relatie met **Iktie Derks**.
Uit dit huwelijk:
  1. **Hindrik Jans**, ged. Garsthuizen 9-2-1766, volgt II.
  2. **Grietje Jans**, ged. Garsthuizen 5-4-1767.
  3. **Lysebeth Jans**, ged. Garsthuizen 30-4-1769.
- II. **Hindrik Jans**, ged. Garsthuizen 9-2-1766, roggemolenaar, overl. Wirdum 8-9-1807, otr. Loppersum 28-4-1793 met **Jantje Sirps Elema**, dr. van *Sirp Hendriks Elema*, schoenmaker te Kroddeburen, en *Sara Warners*, ged. Wittewierum 22-9-1765, overl. Loppersum 3-10-1845.
Uit dit huwelijk:
  1. **Jantje Hindriks Lommert**, ged. Westeremden 27-4-1800, werkvrouw, overl. Farmsum 6-5-1851, tr. Loppersum 16-12-1820 met **Jan Tammes Aldrink Doornbos**, zn. van *Tamme Luitjes Doornbos* (timmerman) en *Aafke Jans*, ged. Woltersum 23-8-1789, boerenknecht, dagloner, overl. Farmsum 3-9-1847.
  2. **Saartjen Hindriks Lommert**, ged. Wirdum 4-3-1804, overl. Loppersum 1-11-1848, tr. Loppersum 18-4-1846 met **Riewing Willems Houwing**, zn. van *Willem Arends Houwing* (vleeshouwer) en *Sara Riewings Bos*, geb. Loppersum 8-3-1816, dagloner, tuinier, overl. Loppersum 23-7-1891; Riewing tr. (2) Loppersum 12-4-1851 met *Jantje Pieters Toppen*, dr. van *Pieter Cornelis Toppen* (koopman) en *Ellegien Ijpes Eppinga*.
  3. **Hindrik Jans Lommert**, geb. Wirdum 12-4-1808, ged. Wirdum 8-5-1808, overl. Loppersum 22-7-1843 ongehuwd.

Parenteel van Jacob Harmens Lummert

- I. **Jacob Harmens Lummert**, overl./begr. Eenum 7/14-5-1725, tr. (1) Eenum 13-4-1710 met **Trijnje Egberts**, overl./begr. Eenum 3/16-12-1716.
Uit dit huwelijk:
  1. **Egbert Lummert**, ged. Eenum 10-5-1710, overl./begr. Eenum 25-5/ 3-6-1710.

2. **Sieke Jacobs**, ged. Eenum 30-8-1711, volgt II.
3. **Egbert Jacobs**, ged. Eenum 25-6-1713.
4. **Claes Jacobs**, ged. Eenum 9-9-1714.
5. **Jacob Jacobs**, ged. Eenum 1-4-1716, overl. Eenum 7-11-1716, begr. Eenum 11-11-1716.

Jacob Harmens Lummert, tr. (2) Eenum 14-1-1720 **Geertjen Writsers**, overl./begr. Eenum 18/30-1-1722.

Uit dit huwelijk:

1. **Writser Jacobs Lummert**, ged. Eenum 11-1-1722, overl./begr. Eenum 24/30-1-1722.

- II. **Sieke Jacobs**, (dr. van I), ged. Eenum 30-8-1711, otr. (1) Uithuizermeeden 11-4-1734, tr. Oosternieland 9-5-1734 met **Geert Berends**, geb. Oosternieland.

Uit dit huwelijk:

1. **Loike Geerts**, ged. Oosternieland 12-2-1735, tr. (1) Uithuizermeeden 23-11-1755 met **Allert Jansen**, geb. Uithuizermeeden, otr. (2) Uithuizermeeden 9-8-1783, tr. Oosternieland 7-9-1783 (huw. contr. Uithuizermeeden 5-8-1783) met **Jan Peters**, geb. Uithuizermeeden, herbergier in het rechthuis te Uithuizermeeden, weduwnaar van *Grietje Jacobs*.
2. **Jacob Geerts Lommert**, ged. Oosternieland 17-3-1737, volgt III.
3. **Trijntjen Geerts**, ged. Oosternieland 11-12-1739.
4. **Jantjen Geerts**, ged. Oosternieland 30-12-1742.
5. **Claaske Geerts Lommert**, ged. Oosternieland 4-7-1745, tr. Oosternieland 17-2-1765 (huw. contr. Oosternieland 26-1-1765) met **Klaas Lamberts**, zn. van *Lambert Klaassen* en *Hindrikjen Elles*, ged. Usquert 20-2-1724, bakker. Klaas tr. (1) Oosternieland 30-3-1749 met *Trijntje Jans*, dr. van Jan Roelofs (kuiper) en Fenje Jans.

Sieke tr. (2) Oosternieland 3-4-1747 met **Cornellis Reints**, zn. van *Reijnje Jans* en *Lijsebeth Derks*, geb./ged. Garnwerd 9/28-5-1719.

Uit dit huwelijk:

1. **Rinje Cornellys**, ged. Oosternieland 23-3-1749, overl. na 5-8-1783.
- Sieke tr. (3) Oosternieland 24-3-1754 (huw. contr. Oosternieland 26-2-1755) met **Sijmen Pieters**, geb. Uithuizen, schipper, *Sijmen* tr. (1) Oosternieland 12-11-1730 met *Aaltjen Harmens*, dr. van Harmen Remmerts en Geertien Jacobs.

- III. **Jacob Geerts Lommert**, (zn. van II), ged. Oosternieland 17-3-1737, tr. Oosternieland 16-7-1769 (huw. contr. Oosternieland 7-6-1769) met **Jantjen Harms**, dr. van *Harm Aries* en *Maria Hendriks*, ged. Zandeweer 13-1-1743. *Jantjen* otr. (2) Uithuizen 4-5-1777, tr. Oosternieland 20-5-1777 (huw. contr. Zandeweer 2-5-1777) met *Alje Jans*, zn. van Jan Tjarks en NN.

Uit dit huwelijk:

1. **Sieke Jacobs**, ged. Oosternieland 24-1-1773.
2. **Harm Jacobs**, ged. Oosternieland 11-12-1774.

Genealogie van Claes Lommert

- I. **Claes Lommert**, relatie met NN.

Uit deze relatie:

1. **Jacob Lommert**, ged. Loppersum 28-9-1710.

'Stijf in de hulpseelen' en andere kunstgrepen

Henk Hartog, Groningen

In het archief van de gouverneur van Groningen zijn ettelijke rekestten te vinden van gewone burgers, die de hulp inroepen van de gouverneur. Die rekestten geven een mooi inzicht in het reilen en zeilen van de maatschappij in het begin van de 19^e eeuw. Een voorbeeld daarvan is het volgende rekest van een aantal lotelingen voor de Nationale Militie uit de gemeente Grootegast: ¹

Geven met verschuldigden eerbied te kennen de ondergeteekenden lotelingen der Nationale Militie uit de gemeente Grootegast, Kanton de Leek voor de loting van 1832; dat hun uit Alphabetische naamlijst van genoemde lotelingen is gebleken, dat de personen **Albert Hermannes van Loo** en **Hermannes Jans Harkema** boerenknechts in de Gemeente Grootegast, bij de laatste meting voor de raad van requiteering, zijn bevonden beide ter grootte van 1565 streepen, en uit dien hoofde voor dit jaar zijn vrijgesteld geworden. Dat wij ondergeteekenden echter vermeenen, dat de genoemde personen de vereischte grootte in hunne natuurlijke gesteld wel zouden bezitten, maar dat zij zich, zoo als men algemeen zegt, en desnoods zoude kunnen bewijzen, door middel van het ontnemen der natuurlijke nachtrust, door veelvuldig gebruik van sterke drank, door het dragen van zware lasten, door zich stijf in de hulpseelen te vinden, hebben zoeken te verkleinen, en hun doel op die wijze, tot algemeen verwondering, zouden hebben bereikt. Om welke redenen dan ook wij Lotelingen de vrijheid hebben durven nemen ons tot Zijne Exelentie te wenden met eerbiedig verzoek, dat die personen, zonder zulke kunstgrepen vooraf te kunnen gebruiken, mogten worden hermeten.

Q.F.

Eite Jans van der Veen
Hillebrand Jans Dijk
Pieter Bralts Hovinga
Fokke Fokkes Hofstee

Fokke Roelfs Holtrop
Hindrik Alberts
D. Ploeg
Derk F. Elsenga

De gouverneur schrijft hierop aan de burgemeester van Grootegast:

... Deze beide personen voor Heeren Gedeput. Staten zullende worden hermeten, zoo verzoek ik UEd. om te zorgen, dat zij op aanstaanden dingsdag den 28 dezer, des middags te twaalf ure te Groningen in het Provinciehuis present zijn, vergezeld van den veldwachter uwer gemeente.

Het zal noodig zijn dat deze personen niet te vroeg met het doel hunner reize naar herwaarts worden bekend gemaakt, opdat zij onvoorbereid voor Gedeputeerde Staten verschijnen, en geene middelen bezigen welke zouden kunnen strekken, om het gemelde Collegie te misleiden en waarvan zij zich naar men vermoed bij hunne meting voor den militieraad zouden hebben weten te bedienen.

Noot

¹ GrA, toegang 800, Archief van de gouverneur, inv.nr. 1909, Ingekomen en uitgaande stukken d.d. 25-2-1832, aktenr. 10.

Beatrix uit Uithuizermeeden

Petronella J.C. Elema, Groningen

Ik vond een akte, ergens in het jaar 1808, met betrekking tot de verkoop van een beurtvaart, en wel (kennelijk omdat het betrekking had op Appingedam) een damvaart. De verkopers waren Pieter Willems en Jabetrixz Cornelis, en het verkochte bleek een aandeel te zijn in een damvaart en schip tussen Spijk en Appingedam vice versa, voor f 400 (GrA, RA Fivelingo, inv. no. 1076, XXVIII h 6, blz. 345, 11-6-1808).

Hoe kwam, in vredesnaam, een vrouw anno 1800 aan de voornaam Jabetrixz? Dat moest wel een verbastering zijn. En inderdaad vond ik rond 1770 een Pieter Willems in Scharmer, gehuwd met een Tjatje of Tjaakje Cornelis.

Dat klonk heel aannemelijk, maar bleek niet juist; rond 1800 bestond er namelijk nòg een Pieter Willems die met een meisje Cornelis gehuwd was (hoewel ik hun huwelijk nergens vond aangetekend). Haar naamsvariatie bleek groot: er waren twee dominerende varianten aanwijsbaar in de DTB's, t.w. Jaatje en Jakobje. Maar ze was gedoopt en overleed als Beatrix, en dat zal dan wel de juiste vorm geweest zijn.

Ik dacht dat deze voornaam vóór 1811 zeldzaam zou zijn, maar hij bleek toch nog verrassend veel voor te komen: in AlleGroningers telde ik meer dan honderd vermeldingen. En één dun lijntje uit Uithuizermeeden volgde ik terug naar de 17e eeuw. Het is mogelijk dat de aldaar in 1699 geboren Beatrix Jans niet naar een grootmoeder is vernoemd, maar naar een predikantsvrouw: Beatrix Treccius, de echtgenote van ds. Eibenius Hoexum, overleden in 1692 te Uithuizermeeden. Maar dat is wel een erg wankel basis.

Behalve deze variabele voornaam bleken Pieter Willems en zijn vrouw (de verkopers uit 1808) nadien ook een familienaam verworven te hebben, Rus voor hem, (de) Boer voor haar. Uitgaande van de voornaam Beatrix werk ik hier een stamreeks uit. Het blijft voor mij overigens een veronderstelling: voor andere opinies – en voor aanvullingen – sta ik open.

I. **Jan Cornellis**, van Uithuizermeeden, tr. Uithuizermeeden 8-11-1696 **Eltien Clasen**, van Uithuizen.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Wiertie Jans**, ged. Uithuizermeeden 19-9-1697.
- 2 **Beatrix Jans**, ged. Uithuizermeeden 22-1-1699, volgt II.
- 3 **Wiertie Jans**, ged. Uithuizermeeden 4-2-1700.
- 4 **Anie Jans**, ged. Uithuizermeeden 30-7-1702.
- 5 **Anje Jans**, ged. Uithuizermeeden 8-3-1705.
- 6 **Cornellis Jans**, ged. Uithuizermeeden 16-5-1706.
- 7 **Cornellis Jans**, ged. Uithuizermeeden 17-7-1707.
- 8 **Elsje Jans**, ged. Uithuizermeeden 26-8-1708.
- 9 **Cornellis Jans**, ged. Uithuizermeeden 9-2-1710.
- 10 **Tetje Jans**, ged. Uithuizermeeden 27-9-1711.
- 11 **Cornellis Jans**, ged. Uithuizermeeden 6-11-1712.
- 12 **Julle Jans**, ged. Uithuizermeeden 6-5-1714.
- 13 **Evertjen Jans**, ged. Uithuizermeeden 9-2-1716.

II. **Beatrix Jans**, ged. Uithuizermeeden 22-1-1699, tr. Uithuizermeeden 24-10-1728 **Jan Allerts**.

In Uithuizermeeden worden, over een langere periode vanaf – helaas – Beatrix' huwelijksjaar 1728, geen moeders genoemd bij de dopen. Er is een Jan Alles die in 1729 samen met Jantje Claasens een dochter Geertruit krijgt, en een Jan Alderts die in 1737 samen met Wieke Sijbolts een zoon Aldert laat dopen. Een vermelding van Beatrix Jans trof ik niet aan.

Uit hun huwelijk zou geboren kunnen zijn Aldert (dec. 1729), Anje (aug. 1732), een naamloos kind (juli 1735), de tweeling Roelef en Anje (april 1737) of Sicke (dec. 1737), Harke (sept. 1738) of Grietje (okt. 1738), Jantje (mei 1740). De geboorten in 1737 botsen met elkaar, dus zullen er meer gezinnen zijn geweest...

Gezien de vernoeming Beatrix zou ik echter zeker als kind willen zien:

- 1 **Cornelis Jans**, volgt III.

III. **Cornelis Jans**, overl. Uithuizermeeden 5-5-1809, tr. Uithuizermeeden (beiden van aldaar) 11-11-1770 **Geesje Doekes**, begr. Uithuizermeeden 2-11-1803.

Gezien de herkomstvermelding en de vernoeming was Geesje allicht niet degene die Groningen M.K. 16-9-1742 werd gedoopt als dochter van Doeke Hans en Agniete Harms. Veeleer was zij een dochter van Douwke of Doeke Kornelis (begr. Uithuizermeeden 14-5-1759) en Greetje Fockes. Van hen zijn de volgende kinderen bekend:

- a **Cornellis Doekes**, ged. Oosternieland 13-2-1747.
- b **Fokke Doekes**, ged. Uithuizermeeden 12-11-1752.
- c **Claes Doekes**, ged. Uithuizermeeden 20-7-1755.

Daartussen is dus nog wel ruimte voor een dochter Geesje.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Doeke Kornelis**, ged. Uithuizermeeden 23-2-1772, volgt IVa.
- 2 **Beatrix Kornelis**, ged. Uithuizermeeden 4-3-1774, volgt IVb.
- 3 **Jan Kornelis**, ged. Uithuizermeeden 2-6-1776.
- 4 **Albert Kornelis**, ged. Uithuizermeeden 28-6-1778.

IVa. **Doeke Kornelis [de] Boer**, ged. Uithuizermeeden 23-2-1774, korenschipper, overl. Uithuizermeeden (oud 78 jr.) 1-1-1851, otr./tr. 1. Uithuizermeeden 11-6/10-7-1796 **Jantje Kornelis**, ged. Uithuizermeeden 7-10-1764, overl. Uithuizermeeden (44 jr., nalatende 7 kinderen uit 2 huwelijken) 21-7-1809, dr. van *Cornelis Berends* en *Grietje Harms* (zij tr. Uithuizermeeden 15-5-1785 *IJsebrand Jacobs*), tr. 2. Uithuizermeeden 22-5-1816 **Lizabeth Pieters Groendijk**, ged. Middelstum 14-3-1790, overl. Uithuizermeeden (oud 37 jr., in de kraam) 6-12-1827, dr. van *Pieter Jacobs Groendijk* en *Reinje Arents van den Berg*.

Uit het eerste huwelijk:

- 1 **Greetje Doekes**, ged. Uithuizermeeden 30-4-1797, overl. Uithuizermeeden (oud 71 jr.) 27-12-1867, tr. **Jan Berends Wielema**.
- 2 **Geeske Doekes**, geb./ged. Uithuizermeeden 16-5/22-5-1800.
- 3 **Geeske Doekes de Boer**, geb./ged. Uithuizermeeden 24-4/16-5-1802, overl. Uithuizermeeden (oud 56 jr.) 18-11-1858, tr. **Barteld Tonnis Velt**.
- 4 **Anje Doekes de Boer**, geb./ged. Uithuizermeeden 28-6/10-7-1803, overl. Uithuizermeeden (oud 63 jr.) 11-10-1868, tr. **Aldert Alkema**.
- 5 **Korneliske Doekes de Boer**, geb./ged. Uithuizermeeden 25-4/4-5-1806, overl. Uithuizen (oud 61 jr.) 5-6-1867, tr. **Derk Eises Holstein**.

Uit het tweede huwelijk:

- 6 **Reinje Doekes de Boer**, geb. Uithuizermeeden 15-2-1818, overl. Uithuizermeeden (oud 41 jr.) 23-2-1859, tr. **Rem Wolters Boomker**.
- 7 **Pieterke de Boer**, geb. Uithuizermeeden 5-11-1820, overl. Uithuizen 28-11-1897, tr. 1. **Kornelis Hiepkens Rondhuis**, tr. 2. **Willem Remminga**.
- 8 **Aafke Doekes de Boer**, geb. Uithuizermeeden 16-8-1824, overl. Uithuizermeeden (oud 24 jr.) 7-5-1848, tr. **Harm Willems Moorlag**.
- 9 **Lijzabet Doekes de Boer**, geb. Uithuizermeeden 3-12-1827, overl. Uithuizermeeden (oud 4 mnd.) 7-4-1828.

IVb. **Beatrix Kornelis de Boer**, ged. Uithuizermeeden 4-3-1774, overl. Uithuizermeeden (oud 72 jr.) 26-8-1847, tr. 1798/99 [huwelijk niet gevonden] **Pieter Willems Rus**, ged. Spijk 25-1-1767, dagloner, overl. Uithuizermeeden (oud 80 jr.) 18-2-1845, zn. van *Willem Pieters* en *Anje Tjasses*.

Uit dit huwelijk:

- 1 **Willem Pieters**, geb./ged. Spijk 28-10/3-11-1799 (moeder Jacobje Knellis), verder niet aangetroffen.
- 2 **Geeske Pieters Rus**, geb./ged. Spijk 29-7/9-8-1801 (moeder Jacobje Knellis), overl. 't Zandt (oud 44 jr.) 16-3-1846, tr. Uithuizermeeden 20-2-1830 **Hindrik Jans Dijkema**, geb./ged. Godlinze 11-8/31-8-1806, overl. Uithuizermeeden (oud 68 jr.) 27-12-1874, zn. van *Jan Hendriks Dijkema* en *Anna Hendriks*.
- 3 **Anje Pieters Rus**, ged. Spijk 31-7-1803 (moeder Jacobje Knellis), overl. Spijk (oud 68 jr.) 9-4-1871, tr. Uithuizermeeden 15-3-1828 **Jan Tomas Bronsema** [ook: **Brontsema**], geb./ged. Spijk 19-2/3-3-1799, overl. Spijk (gem. Bierum, oud 71 jr.) 28-9-1870, zn. van *Tomas Berents Brontsema* en *Elske Willems*.
- 4 **Kornelis Pieters**, geb./ged. Spijk 26-6/7-7-1805, begr. ald. 7-1-1806 (moeder Jaatje Kornelis).
- 5 **Knelleske Pieters Rus**, geb./ged. Spijk 23-8/6-9-1807 (moeder Jakobje Kornelis), overl. niet gevonden, tr. Uithuizermeeden 31-12-1833 **Harm Klasen Hekkema**, geb. Uithuizermeeden 1-5-1812, overl. Uithuizermeeden (oud 63 jr., sic) 9-1-1866, zn. van *Pieter Harms Hekkema* en *Geeske Harms [Schammer]*.
Harm Hekkema heet bij zijn huwelijk Harm Klasen Hekkema, mogelijk naar de moederlijke grootvader.
- 6 **Grietje Pieters Rus**, geb./ged. Uithuizermeeden 14-5/2-6-1811 (moeder Beatrix Kornelis), overl. Uithuizermeeden (oud 45 jr.) 20-1-1856, tr. Uithuizermeeden 18-8-1849 **Tiemen Feijes van der Woude**, geb. Holwierde (gem. Bierum) 12-3-1818, overl. Uithuizermeeden (oud 65 jr.) 17-1-1883, zn. van *Feije Kornelis van der Woude* en *Tetje Tiemens*; hij hertr. 't Zandt 29-6-1857 *Nantje Bos*.
Bij haar overlijden in 1856 wordt Grietje genoemd als dochter van Pieter Willems Rus en Beatrix Doekes (sic) de Boer.
- 7 **Aafke Pieters Rus**, geb. Uithuizermeeden (huis no. 237) 19-3-1815 (moeder Jakobje Kornelis), overl. Uithuizermeeden (oud 33 jr.) 24-8-1848.

COPYRIGHT!

Partners in opmaak & repro

---

zwart/wit laserprints
full color laserprints
zwart/wit kopieën
kleurkopieën
inbinden & afwerken
grootformaat kopie & print
full color posters
lamineren tot A0
faxservice
internet
computeropmaak (DTP)
kantoorartikelen
transferdruk (opdruk op
t-shirts, mokken en andere materialen)

---

gratis haal- en brengservice voor bedrijven en instellingen

Kerklaan 49-51 Groningen, 050-5714666
kerklaan@copyright.nl

Verl. Bremenweg 8 Groningen, 050-3188034
zuidoost@copyright.nl

Kanaalstraat 15a Roden, 050-5016519
roden@copyright.nl

Verl Hereweg 45 Groningen
050-5275555 - helpman@copyright.nl

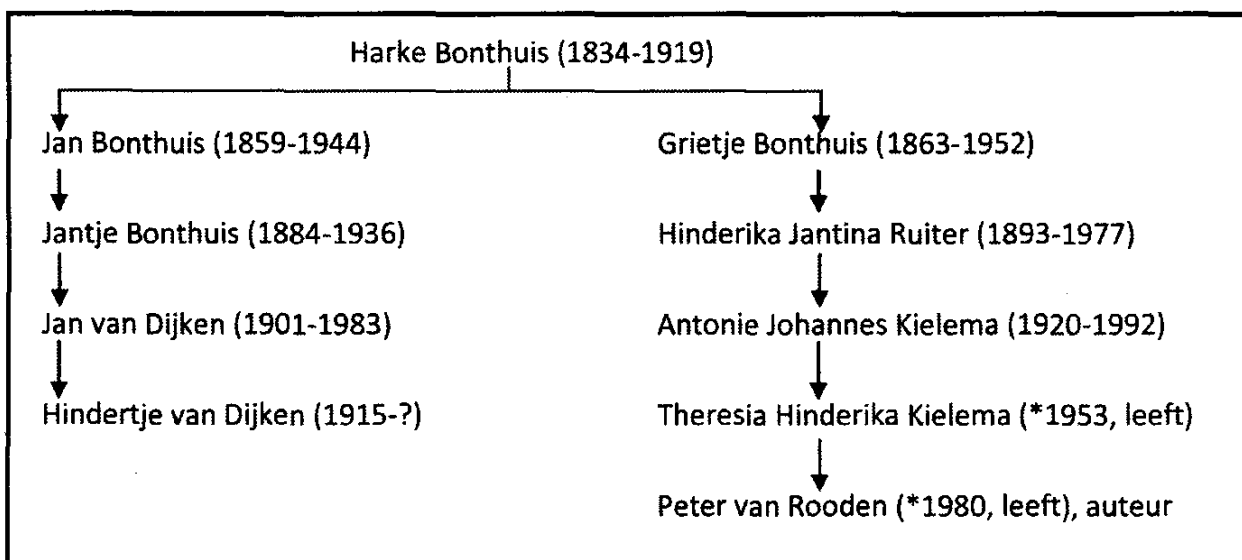
Bijzondere vondst (2): Harke Bonthuis, een betovergrootvader

Peter van Rooden, Zegge

In het blad nummer 2, jaargang 20 trof ik een interessante bijdrage aan van redacteur Tobias Wagenaar. Het artikel ging over een zeer jonge vader wiens dochter in 1937 huwde. Aanvankelijk twijfelde de schrijver aan de leeftijd waarop de vader de geboorte van zijn dochter aanschouwde: veertien jaar. Uiteindelijk blijkt deze zeer jeugdige leeftijd te kloppen. Intussen blijkt deze jonge vader (verre) familie van mij te zijn. Reden dus om één en ander verder uit te zoeken.

Zoals vermeld was bovenstaande jonge vader, Jan van Dijken (1901-1983), al op 14-jarige leeftijd vader van een dochter: Hindertje. Op zich al bijzonder, maar de geboorte wordt nog (genealogisch) interessanter als dochter Hindertje ten tijde van haar geboorte (1915) naast haar beide ouders ook in bezit was van alle grootouders, twee overgrootouders én een betovergrootvader. En dat laatste familielid is een unicum binnen een familie, want levende betovergrootvaders zijn er niet vaak.

De betovergrootvader in kwestie is Harke Bonthuis ¹, geboren te Opwierde 3 maart 1834 als zoon van molenaarsknecht Jogchum Jans Bonthuis (1801-1862) en zijn vrouw Roelfien Willems Flink (1804-1892). Harke huwt in 1859 met de drie jaar jongere Jantje Poelma en uit het gezin worden meerdere kinderen geboren. Al in 1859 wordt er een zoon geboren die Jan heet; hier kom ik later op terug. De oudste dochter die in het huwelijk van Harke en Jantie wordt geboren is Grietje Bonthuis (1863-1952). Zij is mijn betovergrootmoeder van moeders kant en zo hebben we enigszins in kaart hoe de familieverhoudingen zijn (zie afbeelding).

Jan Bonthuis werd, zoals eerder gezegd, in 1859 geboren en in 1883 huwde hij Sophia Rozema. ² Zij krijgen in 1884 een dochter die Jantje wordt genoemd. De jonge Jantje huwt op 16-jarige leeftijd en in 1901, net na haar 17^e verjaardag wordt zij moeder van een zoon die Jan genoemd wordt. Deze Jan is de vader waar dit verhaal mee begon, waarmee de cirkel van dit verhaal in principe rond is.

Resumerend kunnen we de volgende reeks opzetten op de geboortedag van de eerder genoemde Hindertje, te weten: baby Hindertje (0 jaar oud), vader Jan van Dijken (14 jaar oud), grootmoeder Jantje Bonthuis (31 jaar oud), overgrootvader Jan Bonthuis

(56 jaar oud) en betovergrootvader Harke Bonthuis (81 jaar oud).

Al met al een opvallende gebeurtenis waar, naar mijn weten, geen foto van is. En als er geen foto van is, dan zou mij dat bovendien niet verbazen, want ik betwijfel of de oude Harke er van op de hoogte was dat hij zich betovergrootvader mocht noemen. Immers, het dochtertje Hindertje wordt pas bij het huwelijk van haar ouders in 1923 erkend. Was zij tot die tijd een dochter van een ongehuwde moeder van wie de vader niet bekend was? Als de erkenning pas in 1923 plaatsvindt, is dat voor de oude Harke in ieder geval te laat, want hij overlijdt in 1919 op 85-jarige leeftijd. Ook in lokale kranten wordt er niets over deze gebeurtenis vermeld, wat mijn eerder genoemde twijfel aannemelijker maakt (bron: Delpher).

Uiteraard wil ik dit relaas niet afsluiten zonder een historische foto bij te voegen. In dit geval betreft het een foto van de oudste persoon in dit verhaal: Harke Bonthuis.

Op de bijgevoegde atelierfoto poseert Harke met zijn vrouw Jantje Poelma en naar alle waarschijnlijkheid is de foto gemaakt naar aanleiding van hun 25-jarig huwelijksjubileum in 1884. Het echtpaar behaalde uiteindelijk nipt hun 50-jarig huwelijksjubileum in 1909, hetzelfde jaar waarin Jantje stierf.

1. Harke Bonthuis is de betbetovergrootvader van de auteur.
2. Jan Bonthuis wordt zelf ook betovergrootvader in 1938, maar doordat zijn dochter Jantje reeds overleden is, is er dan geen sprake van een ononderbroken lijn van vijf generaties in rechte lijn.

Alle@@@ digit@@@ (vier-en-veertig)

Antonia Veldhuis, Veenwouden

Harm Selling wees me op de actieve Facebook groep die een pagina van Winschoten heeft: dagelijks worden er oude foto's en verhalen van het stadshart van Winschoten geplaatst. Met name van de omgeving Vissersdijk, Venne, Liefkensstraat, Bosstraat, Torenstraat, Langestraat, Boschplein en Hoogklei, wordt gepost. Het adres is <https://nl-nl.facebook.com/OudWinschoten>. Ook zijn eigen website geeft een schat aan informatie over die plaats: <http://genealogiewinschoten.nl>. Zo staat onder **Genealogische bronbewerkingen Winschoten** (rechts op site, middelste kolom) onder andere de Huwelijkscontracten 1701-1811 (te koop), Kerkenraadshandelingen 1696-1742 (downloaden), Lidmatenlijst 1654-1659 en Scans DTB. Onder **Algemeen** staat: Bevolkingsreconstructies, Burgemeesters, Kaart uit 1867 en Huidige kaart. Verder Weblinks, blogs en begraafplaatsen.

Sinds 1992 verzamelt en beheert het GAVA (Gronings AudioVisueel Archief) het audiovisuele erfgoed van stad en provincie Groningen. De films laten een beeld zien van plaatsen in vroeger tijd. Een film zien uit 1914? Een video uit 1984? U vindt het hier. Misschien herkent u tussen alle mensen die voorbij komen een voorouder. Ze zijn te zien op www.gava.nl. Onder **Collectie** staat: Dorpsfilms in Google Maps. Aanklikken geeft een kaart van Groningen en een deel van Drenthe. De oranje symbooltjes geven aan van welke plaatsen er films zijn. Klikken op een symbooltje geeft meer info (onder andere maker en jaar) en **Film afspelen**.

Een deel van de collectie staat, samen met veel andere plaatsen uit geheel Nederland, op www.amateurfilmplatform.nl. U kunt – via **films** – selecteren op locatie en plaats. Daar staat, onder **Collecties**, ook het aantal films. Zo heeft het Drents Archief 160 op deze site, het Fries Film Archief 174 en het Gronings AudioVisueel Archief 795. Verder nog Community uploads, Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid en Stadsarchief Rotterdam. Het is de bedoeling dat in de toekomst alle regionale archieven zich aansluiten.

Voor de beginnende genealoog is LINKS Demo Pedigrees Groningen en Drenthe mogelijk interessant. De applicatie biedt de mogelijkheid om te zoeken naar personen in de huwelijksakten van Groningen en Drenthe uit de 19e en vroege 20e eeuw.

Het zoeken wordt gestart wanneer de gebruiker de naam van één of twee gehuwden opgeeft. Het programma gaat op zoek naar hun ouders en grootouders voorzover akten beschikbaar zijn. De resultaten worden weergegeven in de vorm van een stamboom. Het is mogelijk om hierin te navigeren en zo informatie van gerelateerde stambomen te krijgen. Het downloaden op <http://www.iisg.nl/hsn/data/links-demo.html> gaat snel, maar daarna krijgt u de mededeling dat het programma niet vaak wordt gedownload, waardoor het mogelijk gevaar kan opleveren. Maar voor de dapperen: het is een leuk speeltje.

[Www.frieskaartenkabinet.nl](http://www.frieskaartenkabinet.nl) geeft na het intikken van het woord **Groningen** in het zoekscherm 165 resultaten. Klik op de rode titel onder de afbeelding en daarna op **Detail** (rode vakje) en u krijgt informatie over het tijdsvak, de maker, plaats van uitgave, formaat, herkomst, instelling enz. De afbeelding is schermvullend te zien door op het rechtse vlakje, onder de kaart te klikken.

Ik vond voor Groningen vijf nieuwe items om te doorzoeken, de eerste vier staan op www.groningerarchieven.nl. Dat zijn: (1) een klapper op de 871.107 gedetineerden die er tussen 1670 en 1887 zijn geweest, te bereiken door in het zoekscherm een naam

in te tikken. Dit geeft **personen**, met de gegevens van uw zoekterm.

Intikken van het woord **weeskamer** (2) geeft bovenaan (toegang) 1462, 1613-1835. Dit verbindt door met onder andere (de nummers) 35...145, de afbeeldingen. Na het nummer volgt de periode. In het zoekscherm kunt u de gezochte naam geven. Ook te bereiken via www.geneaknowhow.net. Voor beide items wordt de zoekmogelijkheid en gebruikersvriendelijkheid nog aangepast.

Voornaam	Achternaam	Rol	Plaats	Datum
Jacoba	Peesen	Gedetineerde	Groningen	1877-1961

1462 Weeskamer, 1613 - 1835

1613 - 1835

meer ▶

1462 Weeskamer, 1613 - 1835

- ▶ Kenmerken
- ▶ Inleiding
- ▶ Inventaris

35...145 Inventarissen van boedels bij de Weeskamer

laatste wijziging 05-04-2014, 140 beschreven archiefstukken, 59 gedigitaliseerd, totaal 35.759 bestanden

(3) Na het intikken van de woorden **Handelsregisters dossiers** op deze site krijgt u de toegang van het gelijknamige archief (nr. 2540), de jaren 1922 tot 1988. Zoekt u een bedrijf dat in 1921 bestond of na 1921 is opgericht, dan is er van dat bedrijf een dossier aangemaakt in het Handelsregister. Dit dossier bevat onder andere een korte bedrijfsomschrijving, de handelsnaam, gegevens over de eigenaren, de datum van oprichting enzovoort. Afgesloten dossiers uit de provincie Groningen zijn te raadplegen bij de Groninger Archieven.

(4) De kentekenregistratie van automobielen van 1906-1950 (Groningen had voor het cijfer een A op het nummerbord) op bovenstaande site is afgerond. Er staan intussen 5700 afbeeldingen op. Naast de zoekmogelijkheid vindt u hier ook meer informatie over deze nummerregistratie. Ook Fryslân en Drenthe zijn digitaal te doorzoeken.

(5) Op de beeldbank Groningen (www.beeldbankgroningen.nl) staat, naast 130.000 foto's, sinds kort ook een deel van de kaartenverzameling van de Groninger Archieven. Er wordt nog aangevuld.

Tot slot las ik in het jaarverslag van de *Freonen fan de Argiven yn Fryslân* (de groep vrijwilligers die al jaren bronnen van het Friese archief *Tresoar* ontsluit) een update van de werkzaamheden van 2014. Gereedgekomen zijn onder andere **De memories van successie** en er is een begin gemaakt met het **Recht op Successie van 1806-1811**. Er zijn enige diakonieboeken aan de database toegevoegd, evenals Notariële akten (de afronding van dit project is waarschijnlijk eind 2015) en er is een begin gemaakt met de Nedergerichten. Ze zijn te zien op www.tresoar.nl (waar nog veel meer moois te zien is), voor een complete lijst van bestanden en hoe ver alles is: zie www.stichtingfaf.nl.

Nieuwe boeken Verschenen of nog te verschijnen

Klaas Niemeijer, kenjniemeijer@planet.nl

Helaas moest ik in verband met ontslag na overname van de boekhandel Godert Walter afscheid nemen van Dick Ottevangers, die mij altijd bij het samenstellen van deze rubriek geweldig heeft geholpen. De redactie vindt het jammer dat het zo moest gaan en wenst Dick het allerbeste toe. Dick bedankt! In de vorige uitgave schreef ik dat de verkoop van boeken in het derde kwartaal van 2014 met maar liefst 11% was gedaald!

In het dagblad Trouw van 14 maart Jongstleden stond een artikel met de verontrustende kop *Weg bibliotheek*. Daarin schrijft Leonie Breebaart dat er veel bibliotheken worden gesloten omdat het aantal bezoekers afneemt. Een dik jaar geleden las nog maar drie procent van de Nederlanders een boek op een iPad of e-reader. In plaats van bibliotheken op te heffen zouden we ze moeten herinrichten tot zelfbewuste gemeentelijke centra van kennis en rust, centra ook die minder moderne Nederlanders door het woud aan dubieuze informatie op internet kunnen gidsen.

Anderhalve eeuw Brandenburgerbuurt, Annet Kampinga en Maurits Peerbolte, Uitgeverij Profiel Bedum 2014, ISBN 978-90-9028709-6, 60 bladzijden, mooi geïllustreerd, € 20,00. Een interessante uitgave over de eerste uitbreiding van de stad na de Vestingwet 1874.

G. Nijhuis – architect – grondlegger van Nijhuis en Reker architecten te Groningen 1877-1987, collage van een nalatenschap, door Peter Suidman; co-auteurs Fred Kuiper en Harman Waterbolk, Uitgeverij Profiel Bedum 2014, ISBN 978-90-5204-4572-9, 207 bladzijden, rijk geïllustreerd, € 29,50.

Gelukkig ontzet – Verhalen en Gedichten over Gronings Ontzet, diverse auteurs, uitgeverij Palmslag, ISBN 978-94-917-7330-3, 140 bladzijden, geïllustreerd, € 12,50.

40-45 Groningen, door Martin Hillenga en anderen, uitgeverij W-books, Zwolle, ISBN 978-94-635-8081-7. 128 pagina's, rijk geïllustreerd met veel onbekende foto's en uitgebreide verklarende tekst, € 24,95.

Dit boek maakt deel uit van de 15-delige serie van de nieuwe boekenreeks 40-45: de oorlogsjaren in beeld.

Groningen op de rails, Railvervoer 1860-2020, door Beno Hofman, Elzo Hofman en Rudi Hofman, gezamenlijke uitgave van de uitgeverij In Boekvorm Uitgevers en de provincie Groningen 2014, 112 bladzijden, geen ISBN, rijk geïllustreerd, € 19,50. Alweer de 2^e druk van dit (kijk)boek.

Op Stee, keerboek van Drentse en Groninger plaatsnamen verzameld door Eline Brontsema en Siemon Reker (Groningen) en Abel Darwinkel (Drenthe), uitgave van het bureau van de Groninger Taal en Cultuur 2015, 127 bladzijden, ISBN 978-90-6509-234-2, € 9,95.

Plekgebonden bouwen aan de binnenstad van Groningen – bouwen met de cultuurhistorie als inspiratiebron en klankbeeld van dorp tot Stad, met DVD, diverse auteurs, uitgave Stichting Vrienden van de stad Groningen 2014, 8 hoofdstukken, geen paginanummering, geen ISBN, rijk geïllustreerd, € 17,00. Oplage was 500 exemplaren met hoogte- en dieptepunten van de nieuwbouw in de binnenstad.

Rust, oud groen en stenige biotopen, Natuur op kerkhoven en begraafplaatsen in Groningen, samengesteld door Albert-Erik de Winter. Deel 16 van de serie Groninger Kerkhoven, uitgegeven door de Stichting Oude Groninger Kerken 2015, 40 bladzijden, geïllustreerd, € 6,35. ISBN 978-90-73453-43-2.

Schaatsen in Groningen, 150 jaar IJVG Ijsvereniging Groningen, samengesteld door Beno Hofman en Kirsten Otten, uitgegeven door In Boekvorm Uitgevers 2012, 119 bladzijden, geïllustreerd, € 19,50. ISBN niet gevonden in boek.

Uitgebreid Dagboek van het beleg van Groningen in 1672, door Jan Drewes, uitgeverij Bravenewbooks.nl 2015, 112 bladzijden, geen ISBN, rijk geïllustreerd, € 14,95. Een verzameling van allerlei beschrijvingen. Een aanrader voor iemand die echt iets of alles van het beleg in 1672 wil weten.

Zol hem wat overkomen wezen? Pronkjewaitjes oet 't Grunnegers, door Reint Renkema, uitgegeven door Boekwerk en partners, Groningen 2015, 127 bladzijden, € 7,50. ISBN 978-90-5402-278-7, geïllustreerd, met verklaring van Groninger woorden in het Nederlands.

Weiwerd — Paul Stuit, uitgegeven in eigen beheer, 2015, 240 pagina's, géén ISBN, € 19,95. De auteur, docent en historicus heeft een diepgaande beschrijving gemaakt van de historie van het dorp Weiwerd in de 17e en 18e eeuw. Het boek beschrijft het dagelijks leven, opmerkelijke personen en de kerkelijke organisatie in het dorp. Op basis van de gevonden documenten is een lijst samengesteld van de inwoners in de zeventiende eeuw. Tijdens het onderzoek kwam een rekenboek naar boven waarin veel interessante informatie over de geschiedenis van het dorp wordt genoemd. Het rekenboek is getranscribeerd en toegevoegd als bijlage aan het boek. Het boek is verkrijgbaar bij de auteur: stpp170@yahoo.com of 06-81966995.

ADVERTENTIE

**Geschiedenis Literatuur Architectuur Natuur
Duitse boeken voor Duitse prijzen**

Boeken over Groningen

**BOEKHANDEL
GODERT WALTER**

Oude Ebbingestraat 53
9712 HC Groningen

050-312 25 23
info@godertwalter.nl
www.godertwalter.nl

Groninger Archieven, Cascadeplein 4, tel.
050-5992000; www.groningerarchieven.nl

Aanwinsten genealogieën etc. in de bibliotheek (toegang 1957)

28945 **Abbring(h)** *Genealogieën Abbring(h) 1700-1900* / J.H. van Niejenhuis. - [Bennekom] : [eigen uitg.], 2014, 264 pag., geïll., met register.

“Om niet te verzanden in de grote massa aan gegevens is besloten het zwaartepunt te leggen op de periode 1700-1900”, maar het boek bevat toch ook veel gegevens uit de periode daarvóór, grotendeels verzameld uit de op internet in 2013 beschikbare informatie.

29020 **Harding** *Genealogie van Frerick Harninck: stamboom van de Familie Harding*, door K.F. Beumee, 2014; 270 pag., geïll. De familie Harding is een familie van eigenerfden en stamt uit Onstwedde. De genealogie begint met Frerick Harninck, ca. 1505 geboren te Onstwedde. Veel voorkomende familienamen in deze uitgebreide genealogie zijn naast Harding(h) de namen Boels, Bruggers, Eefsting, Halmingh, Hilver(t)s, Luth, Meendering, Naeningh, Nannings, Trenning, (ten) Velthuis, Wubs. Met een uitgebreid register naast persoonsnamen ook op beroepen en plaatsen.

29021 **Hulzebos** *Stamboom Hulzebos uit het huwelijk van Abraham Abels Hulsebus van Oude Pekela*, door K.F. Beumee, 2012, 246 pag., met register.

Abraham Abels (Hulsebus) trouwde in 1763 met Grietie Roelfs Huijsing.

Veel voorkomende familienamen in deze uitgebreide genealogie zijn naast Hulsebos/Hulzebos de namen De Boer, Mulder, Trenning, Wieske.

28962 **Schut** *Het geslacht Schut / Schutt / Schuth van Bourtange*, door J. Roelfsema. De verstgevonden voorvader is de constapel (= kanonnier) Jurrien Schutt, afkomstig uit Rhede (Dld), die in 1696 te Bourtange als Jurrien Schuttinga trouwde met Magdalena d'Alpino, van Bourtange. Van de 11 kinderen worden de zoons Gerhard Wilhelmus, Jacobus en Hindrik Willem verder gevolgd, resp. te Bourtange, Groningen en Bourtange. Ca. 70 blz. + 10 blz. register.

29022 **Sonnema** *Sonnema in de stad Groningen*, door M. Sonnema.; 2014, 19 pag. De (Groningse) familie Sonnema begint ca. 1630 bij Jan Jansen “in de Sonne”, en eindigt ca. 1760 wanneer Etta Sonnema komt te overlijden. Er is geen relatie gevonden tussen de dragers van de naam Sonnema in Harlingen en die in Groningen.

28960 **Stienstra** *familiekroniek. Dl. 3* / Jaap Stienstra, eigen uitgave, 2014, 676 pag., geïllustreerd. De familie Stienstra was werkzaam in de zee- en binnenvaart. Centraal staan Eildert Sijbren Stienstra (1856-1955), en zijn twee zonen Sijbren en Douwe, en Oetze Stienstra (zoon van Sijbren Lieuwes Stienstra) en zijn nageslacht. Rijk geïllustreerd met foto's, kaarten, documenten, vaak betrekking hebbend op de scheepvaart-geschiedenis van de familie.

28944 **Wijkens** *Kwartierstaat van grootvader Hendrik Wijkens, stamreeks van grootvader Hendrik Wijkens, kwartierstaat van grootmoeder Alida van der Wal, stamreeks van grootmoeder Alida van der Wal*, door Peter Wijkens. Eigen uitgave, 2012, 25 pag.

Grootvader Hendrik Wijkens (1871-1953) en grootmoeder Alida van der Wal (1872-1950) vormen de basis voor enkele familie verhalen. Met grafisch gepresenteerde kwartierstaten van beiden. Uitgave t.g.v. 70^e verjaardag van de auteur. Familie van vaderskant heet ook Wiekens.

28992 (deel 1) t/m 28998 (deel 7) **Gasselternijveen Schippers en Schepen afkomstig uit de driehoek Gasselternijveen, Wildervank en Groningen 1650-2010**; eigen uitgave van Jannes Munneke HBzn. te Krewerd. Zeven delen van elk ca. 400 blz.

Deel 1 Registerdeel op scheepsnamen, persoonsnamen en zaaknamen

Deel 2 t/m deel 6 Genealogieën van circa 200 schippers- en scheepsbouwfamilies; deel 2 Albers – Drost; deel 3 Duit – Meijering(h); deel 4 Meinders – Schutte; deel 5 Schuur – Zoutman + overige schippers en scheepsjagers; deel 6 Scheepsbeschrijvingen A – S van schepen; deel 7 idem T – Z + kustvaartrederijen; bijlagen.

28964 **Kropswolde / Wolfsbarge** *Kropswolde Wolfsbarge: ruim twee eeuwen geschiedenis van de bewoners en hun huizen*, samengesteld door Stichting De Historie van Kropswolde en Wolfsbarge, 2014, 330 pag., met illustraties en plattegrond. In cassette. Uitgebreide beschrijving van woningen, boerderijen etc. in de 19^e en 20^e eeuw en de bewoners. Van elk pand zo mogelijk ook een foto.

Tresoor open tot 22.00 uur

Sinds 16 maart jl. is **Tresoor** (Leeuwarden / RA Friesland) op maandag, dinsdag en woensdag tot 22.00 uur open. Met deze uitbreiding kan men er elke avond terecht om te studeren en onderzoek te doen.

Bezoekers die op een avond archiefstukken of boeken willen inzien of lenen, moeten deze op die dag vóór 16.30 uur reserveren; voor de zaterdag moeten aanvragen op vrijdag vóór 13.00 uur binnen zijn. Reserveren via de website van **Tresoor**.

Studenten kunnen op vertoon van hun collegekaart een gratis **Tresoorpas** krijgen voor het lenen van boeken en toegang krijgen tot digitale bestanden.

Toevalsvondsten uit de doopboeken van Haarlem ¹

6-12-1656 Marritjen, d.v. Johannes **Ambzings** van Groningen en Hillegond Barents. Getuige: Marrijne Hendrix. (dopen 1652-1662, fol. 250)

6- 5-1657 Susanna, d.v. Noach **Smalcus** van Groningen en en Cathaleintje Jans. Getuigen: Geerart Colderman en Maria de Groot. (dopen 1652-1662, fol. 274)

14- 2-1662 Susanna, d.v. Noach **Smalthius** van Groningen en en Sara Denijes. Getuigen: de hr. Geraard Kolterman en Maijke Henrix. (dopen 1652-1661, fol. 544)

18- 2-1663 Johannes, z.v. Noach **Smaltsius** van Groningen en Sara Denijs. Getuigen: Daniel Denijs en Sara Smalsius. (dopen 1662-1672, fol. 28)

27- 5-1665 Helena, d.v. Noach **Smalcus** van Groningen en Sara Denijs. Getuigen: Jeremias Lief Singh en Christina Henricks. (dopen 1662-1672, fol. 155)

18- 4-1681 Isaack, z.v. Johannes **Enschede** van Groningen en Lijsbet Jans. Getuige Janneke Jans. (dopen 1672-1682, fol. 634)

22- 6-1763 (geb. 17-6-1763) Roelof Jan, z.v. Evert **Coenders van Helpen** en Anna Magdalena van Dam (dopen 1749-1775, fol. 424)

¹ Gevonden door Ineke Saan op de site van Genver via www.genver.nl/nh/dtb0392.htm.

Bestuur van de afdeling Groningen

Voorzitter G. Zuidema	Zilverlaan 30, 9743 RK Groningen	voorzitter@groningen.ngv.nl 050-5776363
Penningmeester en vice-voorzitter H. Boels	Stadsweg 47, 9791 KA Ten Boer	penningmeester@groningen.ngv.nl 050-3023207
Secretaris H.J. Timmer	Coronastraat 14, 9742 EG Groningen	secretaris@groningen.ngv.nl 050-5711142
Bestuurslid T.K.J. Wagenaar	Spieghelstraat 103, 9721 JT Groningen	050-5266701
Redactie GroninGEN H.J.E. Hartog K. Niemeijer T.K.J. Wagenaar J.A.P. Waterborg	Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen Boerhoorn 56, 9481 HZ Vries Spiegelstraat 103, 9721 JT Groningen Vijverweide 13, 9791 EA Ten Boer	redactie@groningen.ngv.nl 050-5253333 0592-542262 050-5266701 050-2303440
Knipseldienst M. Becker-Jager	Frankrijklaan 49, 9501 RN Stadskanaal	knipseldienst@groningen.ngv.nl 0599-614257
Webmaster D. Uuldriks	Velthoek 24, 9642 RB Veendam	webmaster@groningen.ngv.nl 0598-633833

Website NGV afdeling Groningen: <http://groningen.ngv.nl>

Inhoud GroninGEN

april 2015, jaargang 22, nr. 2

Voorwoord	33
Genealogisch voorstellen	34
Afdelingsprogramma + Agenda	34
Naamslijsten XXXIX: Volmacht inwoners Winschoten, 1681	35
Lammerts	36
Notities betreffende de familie Büchli	39
Jannes Mees Kielema, een zoon in Franse dienst gestorven	42
Fragmenten Lommert	45
'Stijf in de hulpseelen' en andere kunstgrepen	51
Beatrix uit Uithuizermeeden	52
Bijzondere vondst (2): Harke Bonthuis, een betovergrootvader	56
Alle@@@l digit@@@l 44	58
Boekenrubriek	60
Nieuws van de archieven	62
Toevalsvondsten uit de doopboeken van Haarlem	63
Colofon	64